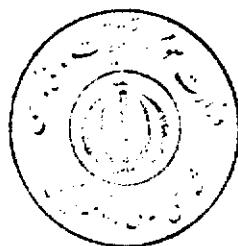

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی

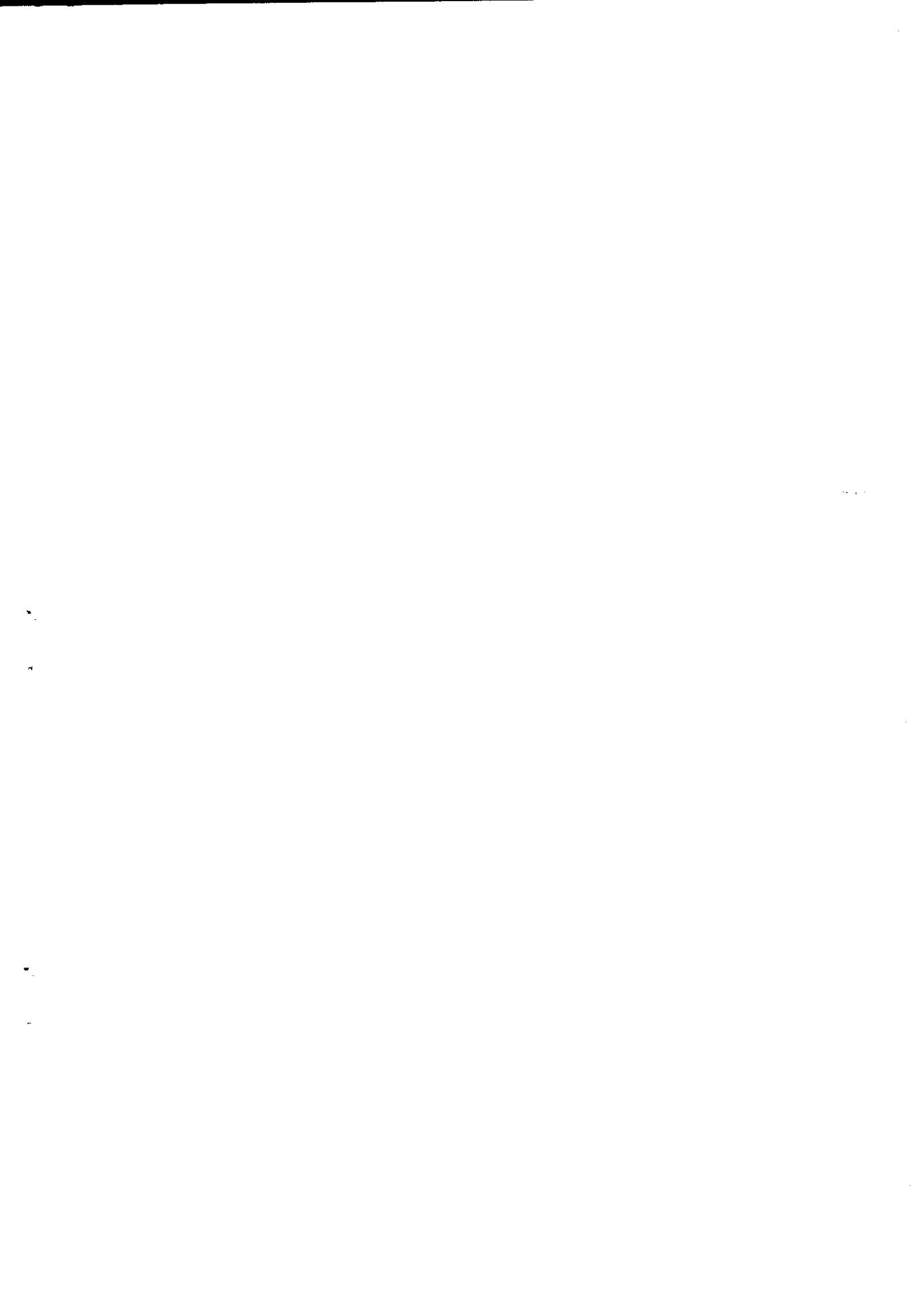
مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم مطالعات اجتماعی

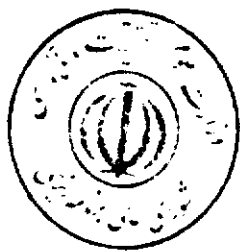
گروه هماهنگی برنامه‌ریزی تربیت معلم

مصوب چهارصد و چهاردهمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی

مورخ ۱۳۸۰/۴/۳

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم مطالعات اجتماعی

گروه: هماهنگی برنامه ریزی تربیت معلم
رشته: تربیت معلم مطالعات اجتماعی
دوره: کارشناسی ناپیوسته
کمیته تخصصی:
گرایش:
کد رشته:

شورای عالی برنامه ریزی در چهارصد و چهاردهمین جلسه مورخ ۱۳۸۰/۴/۳ براساس طرح دوره کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم مطالعات اجتماعی که توسط گروه هماهنگی برنامه ریزی تربیت معلم تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده، و مقرر می‌دارد:

ماده (۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم مطالعات اجتماعی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می‌باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده (۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۰/۴/۳ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.

ماده (۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم مطالعات اجتماعی در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می‌شود.

رأی صادره چهارصد و چهاردهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۸۰/۴/۳

در خصوص برنامه آموزش دوره کارشناسی ناپیوسته

باسمه تعالی

مشخصات کلی برنامه دوره کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم مطالعات اجتماعی

۱- مقدمه

آگاهی از اوضاع جغرافیایی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ایران و دیگر کشورهای جهان و همچنین اطلاع از گذشته تاریخی و تحولات اجتماعی این کشورها در ادوار مختلف تاریخی برای دوره آموزش عمومی یک ضرورت است. این نیاز برای دبیران مطالعات اجتماعی که وظیفه تدریس دروس تاریخ، جغرافیا و علوم اجتماعی را در دوره راهنمایی برعهده دارند، بیش از دیگران احساس می شود.

هر فرد جهت کسب آمادگی برای زندگی اجتماعی و جامعه پذیر شدن نیازمند کسب صلاحیت ها و قابلیت های اجتماعی است تا بتواند مطابق با هنجارها و ارزش های مطلوب جامعه رفتار نماید. با کسب این صلاحیت ها فرد می تواند نقش خود را به عنوان یک شهروند جامعه اسلامی به نحو بهتری ایفا نماید.

ضرورت تربیت دبیر کارشناس برای تدریس دروس تعلیمات اجتماعی، جغرافیا و تاریخ در دوره راهنمایی و نیز ارتقاء سطح دانش دبیران این دروس و ارتقاء قابلیت های تدریس آنها کاملاً احساس می شود. این برنامه به منظور حفظ نیروی انسانی و جلوگیری از انتقال نیروها از دوره راهنمایی به دوره متوسطه طراحی و تدوین شده است. دبیران و دانشجویان دوره کاردانی رشته مطالعات اجتماعی از اینکه امکان ادامه تحصیل آنها در دوره کارشناسی مطالعات اجتماعی فراهم نیست، عمیقاً نگران هستند. با طراحی این برنامه، به تقاضای دانشجویان و دبیران برای ادامه تحصیل پاسخ داده خواهد شد.

در طراحی این برنامه به چند نکته اساسی توجه شده است:

۱- در مجموعه برنامه سعی شده است که دانشجویان معلمان از دروس پایه و اساسی که در رشته های تاریخ، جغرافیا و علوم اجتماعی مطرح است، اطلاعات عمیقی را کسب کنند و بدین طریق کاستی آموزش های آنها در دوره کاردانی جبران شود. این آشنایی موجب می شود که یادگیری موضوعات اساسی و کلیدی در هر کدام از رشته های مذکور در حد ضرورت، به نحو بهتری انجام پذیرد.

۲- زمینه و امکان شناخت آنها درباره جامعه ایران و دیگر کشورها که عمیقاً مورد نیاز معلمان دروس مذکور در دوره راهنمایی

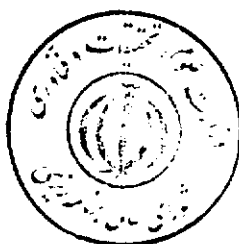
است، بهتر فراهم شود.

۲- ضرورت و اهمیت

ارتقاء دانش دبیران مطالعات اجتماعی در زمینه‌های تاریخی، جغرافیایی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی و بهبود قابلیت‌های تدریس آنان امری نیست که بر کسی پوشیده باشد. نظام آموزش و پرورش نیازمند دبیرانی است که از قابلیت‌ها و توانایی‌های کافی برخوردار بوده و بهتر از عهده تدریس دروس تعلیمات اجتماعی، تاریخ و جغرافیا در دوره راهنمایی تحصیلی با توجه به اهداف پیش‌بینی شده برآیند.

این برنامه علاوه بر پاسخگویی به ضعف محسوس دبیران دروس مذکور در دوره راهنمایی از جنبه‌های شناختی، عاطفی و نگرشی، به نیاز دانشجویان مراکز تربیت معلم و دبیران که مایل به ادامه تحصیل در این رشته هستند، پاسخ خواهد داد. وزارت آموزش و پرورش با آگاهی از این نیاز و همچنین ارتقاء دانش دبیران ذیصلاح در رشته مطالعات اجتماعی بر ضرورت و اهمیت ایجاد رشته کارشناسی ناپیوسته این رشته تأکید دارد.

۳- هدف کلی دوره

هدف کلی از برگزاری این دوره، عبارت است از:

- ۱- توسعه دانش‌های نظری در زمینه‌های تاریخی، جغرافیایی، جامعه‌شناختی
- ۲- پرورش مهارت‌های عملی و ارتقاء کیفیت تدریس فارغ‌التحصیلان، به منظور اشتغال در تدریس دروس علوم اجتماعی (تعلیمات اجتماعی، تاریخ و جغرافیا) در دوره راهنمایی است.

۴- صلاحیت‌ها و توانایی‌ها

از دانشجویان معلمان انتظار می‌رود پس از پایان دوره علاوه بر کسب صلاحیت‌ها در زمینه دروس عمومی و تربیتی، دانش‌ها، مهارت‌ها و نگرش‌ها و توانایی‌های زیر را کسب کنند:

الف- حیطة شناختی:

توانایی علمی در زمینه‌های تاریخی، جغرافیایی و اجتماعی با توجه به محتوای برنامه درسی دوره راهنمایی:

- تحولات تاریخی ایران و جهان

- فلسفه جغرافیا و وضعیت جغرافیایی ایران و جهان

- مسائل اجتماعی و محیطی نظیر رشد جمعیت، پیشگیری از اعتیاد، محیط‌زیست و...

- اشکال نظام‌های سیاسی در جهان

- ساختار گروه‌ها و نهاد‌های اجتماعی

- ساختار اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی ایران

ب- حیطه نگرش‌ها:

- ترغیب حس وطن دوستی

- پرورش افراد مسئول، متعهد و علاقمند به نظام جمهوری اسلامی ایران

ج- حیطه مهارت‌ها:

- مهارت‌های جغرافیایی از قبیل نقشه خوانی و تفسیر نقشه‌ها و عکس‌ها و ترسیم نمودارها و جداول

- مهارت‌های تاریخی (تفسیر رویدادها، درک روابط و...)

- مهارت‌های اجتماعی

- مهارت‌های فرایند تفکر (گردآوری اطلاعات، تحقیق، فرضیه‌سازی، تفسیر، به‌کارگیری روش علمی، تعمیم و ارائه

پیشنهاد)

- مهارت‌های استفاده از نرم‌افزارهای رایانه‌ای

- مهارت‌های تدریس و تحلیل محتوا

د- توانایی ادامه تحصیل در رشته‌های کارشناسی ارشد تاریخ، علوم اجتماعی و جغرافیا

۵- ضوابط و شرایط کلی پذیرش دانشجو:

۱- داشتن مدرک کاردانی در رشته‌ی آموزش مطالعات اجتماعی

۲- داشتن حکم کارگزینی در رشته‌ی شغلی دبیری آموزش و پرورش

۶- طول دوره و شکل نظام

دوره کارشناسی ناپیوسته آموزش مطالعات اجتماعی دو سال است و کلیه دروس در چهار نیمسال برنامه‌ریزی شده‌اند.

طول هر نیمسال تحصیلی ۱۶ هفته است. دروس به صورت «نظری» و «عملی» عرضه می‌شود.

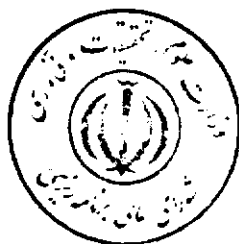
برای هر واحد درسی از نوع نظری در هر ترم ۱۶ ساعت و برای دروس عملی ۳۲ ساعت اختصاص می‌یابد.

۷- واحدهای درسی

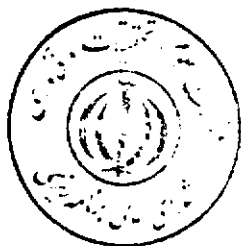
تعداد کل واحدهای درسی رشته کارشناسی ناپیوسته آموزش مطالعات اجتماعی ۷۰ واحد است. از این تعداد دروس

عمومی و تربیتی ۱۵ واحد و ۵۵ واحد بقیه دروس اصلی و تخصصی خواهند بود که ترکیب آنها به شرح زیر خواهد بود:

(مشخصات دو/تربیت عمل/۶)

- ۱-۶- دروس عمومی ۶ واحد
 ۲-۶- دروس تربیتی ۹ واحد
 ۳-۶- دروس اصلی و تخصصی الزامی ۵۳ واحد
 ۴-۶- دروس انتخابی ۲ واحد
 جمع ۷۰ واحد

۸- عناوین مواد امتحانی و ضرایب آن:

منابع	ضرایب	مواد آزمون
تاریخ تحلیلی اسلام (تا پایان امویان)، دکتر سیدجعفر شهیدی، کد ۱۰۱۰، سازمان پژوهش	۳	۱- تاریخ تحلیلی اسلام
تاریخ معاصر ایران، سیدجلال‌الدین مدنی، ۲ جلد، دفتر انتشارات اسلامی، قم	۳	۲- تاریخ معاصر ایران
درآمدی بر جامعه‌شناسی، بروس کوئن، ترجمه محسن ثلاثی، انتشارات فرهنگ معاصر	۳	۳- مبانی جامعه‌شناسی
جغرافیای ایران، کد ۳۰۱۹، سازمان پژوهش	۳	۴- جغرافیای ایران
جغرافیای عمومی کد ۳۰۰۶، سازمان پژوهش	۳	۵- جغرافیای عمومی ۲و۱
	۲	۶- زبان خارجی
	۳	۷- دروس تربیتی*

* محتوای دروس تربیتی شامل چهار درس روان‌شناسی تربیتی، کلیات روش‌ها و فنون تدریس، طراحی، تولید و کاربرد مواد آموزشی و سنجش و اندازه‌گیری پیشرفت تحصیلی خواهد بود.

۹- دروس جبرانی و پیش‌نیاز دانشگاهی:

پذیرفته‌شدگان که حدنصاب نمره را در بعضی از مواد امتحانی فوق کسب نکرده‌اند و با سایر دروس مندرج در جدول دروس جبرانی و پیش‌نیاز دانشگاهی را در دوره‌ی کاردانی نگذرانده‌اند، ملزم به گذراندن آن‌ها مطابق آیین‌نامه آموزشی دوره‌های کاردانی و کارشناسی می‌باشند.

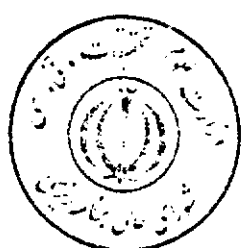
فصل دوم:

جداول دروس رشته‌ی کارشناسی

ناپیوسته تربیت معلم مطالعات اجتماعی شامل دروس:

(عمومی، تربیتی، اصلی و تخصصی و اختیاری)

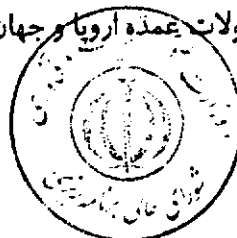
جدول دروس تربیتی دوره‌های کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم

پیشنیاز یا زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	صلی	نظری	جمع			
-	-	۵۱	۵۱	۳	اصول و فلسفه آموزش و پرورش	۱۰
۱۰	-	۳۲	۳۲	۲	مبانی برنامه‌ریزی درسی	۱۱
-	-	۳۲	۳۲	۲	سازمان و مدیریت آموزش و پرورش	۱۲
	۳۲	۱۷	۵۱	۲	روش تحقیق با تأکید بر علوم تربیتی	۱۳
						
	۳۲	۱۳۶	۱۷۰	۹		جمع

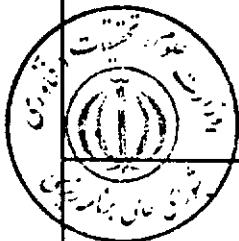
جدول دروس اصلی و تخصصی دوره کارشناسی ناپوست تربیت معلم مطالعات اجتماعی

پیشنیاز یا زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
-	۳۲	۱۶	۴۸	۲	الف: حوزه جغرافیا نقشه خوانی و کاربرد آن در جغرافیا	۱
-	-	۳۲	۳۲	۲	زمین در فضا	۲
مبانی جغرافیای طبیعی و مبانی جغرافیای انسانی	-	۳۲	۳۲	۲	جغرافیای ناحیه‌ای ایران	۳
-	-	۲۸	۲۸	۳	مبانی جغرافیای طبیعی	۴
مبانی جغرافیای طبیعی	-	۳۲	۳۲	۲	مبانی جغرافیای انسانی	۵
مبانی جغرافیای طبیعی و مبانی جغرافیای انسانی	-	۳۲	۳۲	۲	مسایل و مشکلات جغرافیایی عصر ما	۶
-	-	۳۲	۳۲	۲	فلسفه جغرافیا و جغرافیای کاربردی	۷
نیمسال اول	-	۳۲	۳۲	۲	ب: حوزه تاریخ تاریخ تمدن و فرهنگ ایران باستان	۸
تاریخ تمدن و فرهنگ ایران باستان (نیمسال دوم)	-	۳۲	۳۲	۲	تاریخ تحولات ایران بعد از اسلام تا حمله مغول	۹
تاریخ تحولات ایران بعد از اسلام تا حمله مغول (نیمسال سوم)	-	۳۲	۳۲	۲	تاریخ تحولات ایران از حمله مغول تا تشکیل دولت صفوی	۱۰
تاریخ تحولات ایران از حمله مغول تا تشکیل دولت صفوی (نیمسال چهارم)	-	۲۸	۲۸	۳	تاریخ تحولات ایران از صفویه تا انقلاب اسلامی	۱۱
نیمسال اول	-	۳۲	۳۲	۲	تاریخ تمدن‌های جهان باستان	۱۲
تاریخ تمدن‌های جهان باستان (نیمسال سوم)	-	۳۲	۳۲	۲	تاریخ تحولات عمده اروپا و جهان در قرون وسطی و قرون جدید	۱۳
تاریخ تحولات عمده اروپا و جهان در قرون جدید (نیمسال چهارم)	-	۳۲	۳۲	۲	تاریخ تحولات عمده اروپا و جهان در قرون معاصر	۱۴

* برای درس تاریخ تحولات عمده اروپا و جهان در قرون وسطی و قرون جدید از ساعت اضافی استفاده شود.

پیشنیاز یا زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
-	-	۳۲	۳۲	۲	<u>ج: حوزه علوم اجتماعی</u> نظریه‌های جامعه‌شناسی	۱۵
-	-	۳۲	۳۲	۲	جامعه‌شناسی انحرافات اجتماعی	۱۶
-	-	۳۲	۳۲	۲	روان‌شناسی اجتماعی	۱۷
-	-	۳۲	۳۲	۲	اصول علم سیاست	۱۸
۰ ۰	-	۳۲	۳۲	۲	جامعه‌شناسی فرهنگ	۱۹
۰ ۰	-	۳۲	۳۲	۲	جامعه‌شناسی ارتباط جمعی	۲۰
۰ ۰	-	۳۲	۳۲	۲	جامعه‌شناسی خانواده	۲۱
					<u>د: حوزه مهارت‌های تدریس و پژوهش</u>	
	-	۳۲	۳۲	۲	آموزش مطالعات اجتماعی	۲۲
	۳۲	۱۶	۴۸	۲	تحلیل محتوای کتاب‌های درسی* جغرافیا، تاریخ و علوم اجتماعی دوره‌ی راهنمایی و روش تدریس آنها	۲۳
-	۳۲	۱۶	۴۸	۲	کاربرد نرم‌افزارهای رایانه‌ای در تدریس	۲۴
-	۳۲	۱۶	۴۸	۳	مسائل یادگیری و آموزش	**۲۵
					<u>ه- دروس انتخابی</u>	***
نظریه‌های جامعه‌شناسی	-	۳۲	۳۲	۲	جامعه‌شناسی تغییر و توسعه	۲۶
-	-	۳۲	۳۲	۲	تاریخ تحولات جهان اسلام در دوره عباسیان	۲۷
مبانی جغرافیای انسانی	-	۳۲	۳۲	۲	جغرافیای شهری	۲۸
مبانی جغرافیای انسانی	-	۳۲	۳۲	۲	جغرافیای جمعیت (مبانی و ایران)	۲۹
	۱۲۸	۸۹۶	۱۰۲۴	۵۵	جمع	

* برای درس «طراحی و مطالعه مسائل یادگیری و آموزش» متناسب با نیاز از ساعت اضافی استفاده شود.

** از میان دروس انتخابی یک درس ۲ واحدی انتخاب می‌شود.

*** بانوجه به تعداد ۹ کتاب درسی در پایه‌های اول، دوم و سوم از ساعت اضافی به میزان ۶ ساعت در هفته استفاده

خواهد شد.

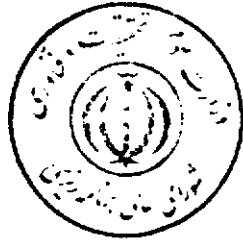

فصل سوم:

سرفصل های دروس اصلی و تخصصی رشته کارشناسی ناپیوسته

تربیت معلم مطالعات اجتماعی شامل دروس:

(جغرافیا، تاریخ، علوم اجتماعی، مهارت های تدریس، دروس انتخابی)

نام درس: نقشه خوانی و کاربرد آن در جغرافیا

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری ۱ واحد عملی

پیش نیاز:

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف: آشنایی با انواع نقشه و طرق استفاده از آنها، خواندن علائم نقشه و اطلاعات موجود در آنها، محاسبه مقیاس، ترسیم

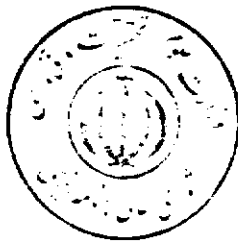
منحنی میزان و محاسبه شیب

سرفصل درس: (۴۸ ساعت در طول یک ترم)

- انواع نقشه از نظر مقیاس، نوع، موضوع
- تفاوت نقشه و عکس هوایی و اهمیت هر یک
- انواع جهت شمال در نقشه های جغرافیا
- بررسی و تفسیر نقشه های توپوگرافیک
- مختصات جغرافیایی و شبکه بندی قائم الزاویه
- مقیاس و اهمیت آن در نقشه، انواع مقیاس، مقیاس دار نمودن نقشه های بدون مقیاس
- نشان دادن ارتفاعات در روی نقشه، منحنی های میزان، رنگ، هاشور و...
- محاسبه شیب، انواع شیب،
- چگونگی ترسیم منحنی های میزان

فعالیت عملی:

تبدیل مقیاس نقشه به هنگام رسم کردن نقشه - ترسیم کروکی

نام درس: زمین در فضا

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: -

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف: شناخت موقعیت زمین در فضا و سایر سیارات منظومه شمسی، آشنایی با قوانین حرکت زمین و ماه و نتایج حاصل از

این حرکات، تعریف برخی اصطلاحات جغرافیای ریاضی

سرفصل درس (۳۲ ساعت در طول ترم)

فصل اول: کلیات

تعریف جغرافیای ریاضی - همبستگی جغرافیای ریاضی با نجوم، تعریف کیهان، کهکشان، ذکر انواع کهکشانها، مشخصات

کهکشان راه شیری، موقعیت منظومه شمسی و زمین در فضا.

فصل دوم: چگونگی تولد جهان

تاریخچه، دیدگاه فضا زمان، تئوریهای مربوط به منظومه شمسی (خورشید و سیارات)، معرفی بعضی نظرات دانشمندان

ایرانی، اسلامی و خارجی درخصوص جهان و منظومه شمسی.

فصل سوم: تعاریف

عمدهترین اصطلاحات به کار رفته در جغرافیای ریاضی از جمله طول و عرض جغرافیایی مدارات و نصف النهارات،

مختصات نجومی و انواع آن، محور قطبین زمین و عالم، شرح ستاره، سیاره، صورت فلکی، نواختر و پلار و سایر اصطلاحات

لازم.

معرفی پاره‌ای از اصول فیزیک نور، ذکر واحدهای لازم برای جغرافیای ریاضی مانند سال نوری، پارسک و غیره، معرفی

بعضی از انواع تلسکوپ و تلسکوپهای مهم جهان.

فصل چهارم: خانواده خورشید

معرفی خورشید از نظر فیزیکی و ریاضی ساختمان درونی و بیرونی خورشید، فعل و انفعالات درونی خورشید، فعالیت‌های

خورشید.

فصل پنجم: سیارات و سایر اعضای منظومه شمسی

تقسیم‌بندی سیارات خانواده خورشید، معرفی مشخصات هر یک از سیارات منظومه شمسی به تفکیک شامل: عطارد، زهره،

مریخ، مشتری، زحل، اورانوس، نپتون و پلوتون.

معرفی سیارک‌ها و ارائه روابط مربوطه، شهاب‌ها و شهاب سنگها دنباله‌دارها

فصل ششم: زمین و ماه

شکل زمین، ابعاد و اندازه‌های زمین، ساختار و سن زمین، شرح کلیه حرکت‌ها و چرخشهای فروان زمین، ایجاد فصلها و

استدلال سردی و گرمی فصول مختلف

معرفی قمر زمین، مشخصات ماه و حرکات و صور ماه

فصل هفتم: قوانین حرکت و گرفتگیها

قوانین سه گانه کپلر، قانون جاذبه نیوتن، تعریف گرفتگیها، گرفتگیهای خورشید، ماه و سایر اجرام تأثیر متقابل کرات بر

یکدیگر (جزر و مد)

فصل هشتم: زمان و تقویم

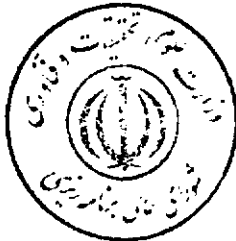
معرفی انواع زمانها، زمان خورشیدی، ماه قمری، سال قمری و خورشیدی، زمانهای تجومی و زمان بین‌المللی، زمان

استاندارد و محلی، مختصری درمورد تقویم‌ها و تعدیل تاریخ‌ها، تعدیل زمان و معادله آن.

فعالیت عملی:

تحقیق درمورد نظریات پیرامون پیدایش منظومه شمسی - استخراج طول و عرض جغرافیایی برخی از مکان‌ها - حل

مسائل مربوط به تبدیل زمان - ساخت مدلی از منظومه شمسی

نام درس: جغرافیای ناحیه‌ای ایران

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: مبانی جغرافیای طبیعی - مبانی جغرافیای انسانی

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف: آشنایی با تعاریف و روشهای مطالعات ناحیه‌ای، بررسی مسائل طبیعی، انسانی، اقتصادی نواحی مختلف ایران

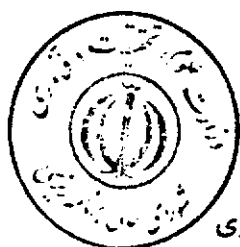
سرفصل درس (۳۲ ساعت در طول ترم)

- تعاریف و مفاهیم و اصول مطالعات جغرافیای ناحیه‌ای، روشها و تکنیکهای مطالعه جغرافیای ناحیه‌ای، نقش عوامل طبیعی،

انسانی و اقتصادی در تقسیمات ناحیه‌ای ایران

- بررسی مسائل جغرافیای ناحیه‌ای جلگه‌های ساحلی شمال و جنوب ایران

- سواحل دریای مازندران

تاریخچه پیدایش جلگه‌ها و تحول شکل آنها به صورت کنونی از نظر زمین‌شناسی و ژئومورفولوژی

بررسی سایر مسائل طبیعی ناحیه (آب و هوا، ناهمواریها، خاک، پوشش گیاهی)

بررسی مسائل اقتصادی ناحیه (فعالیت‌های اقتصادی شامل کشاورزی، صنعت، نقش بنادر شمال در مبادلات خارجی، صید

ماهی، گردشگری و اهمیت سواحل دریای خزر)

مشخصات انسانی ناحیه (جمعیت، بررسی مسائل شهری - بررسی مسائل روستایی)

- سواحل خلیج فارس و دریای عمان

تاریخچه پیدایش جلگه‌ها و تحول شکل آنها به صورت کنونی از نظر زمین‌شناسی، ژئومورفولوژی

بررسی مسائل طبیعی ناحیه (آب و هوا، خاک، پوشش گیاهی، ناهمواریها)

مشخصات انسانی ناحیه

اهمیت سواحل خلیج فارس از نظر سوق‌الجیشی، صید ماهی، حمل و نقل، گردشگری و مناطق آزاد تجاری

- نقش ناهمواریها در تقسیمات ناحیه‌ای ایران

انسان و کوهستان

مکان‌گزینی انسان در ارتفاعات

نقش عوامل کوهستانی در استقرار و نحوه معیشت انسان

شیوه‌های مختلف بهبود شرایط زیست و بهره‌برداری از نواحی کوهستانی

- مفهوم خشکی و شرایط ایجاد آن

مختصات عمومی، طبیعی مناطق خشک ایران

شرایط عمومی انسانی مناطق خشک ایران

انواع معیشت در مناطق خشک ایران

شرایط کوچندگی در مناطق خشک ایران

روستا و روستانشینی

شهرنشینی و توسعه شهری در مناطق خشک و توزیع جغرافیایی آن

مبانی اقتصادی شهرنشینی در مناطق خشک

فعالیت عملی:

تهیه گزارش از بازدیدهای علمی در ناحیه موردنظر

پژوهش اسنادی در یکی از موضوعات جغرافیایی در ناحیه موردنظر

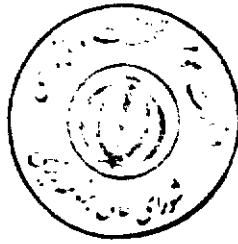

نام درس: مبانی جغرافیای طبیعی

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: -

ساعات تدریس: ۳ ساعت در هفته

هدف: آشنایی با عوامل مؤثر در تغییر شکل پوشش زمین، عناصر و عوامل آب و هوایی، شرایط اقلیمی کره زمین، انواع خاکها، نقش آنها در زندگی انسان، انواع پوشش گیاهی و نقش آنها در سایر فرایندهای زیستی.

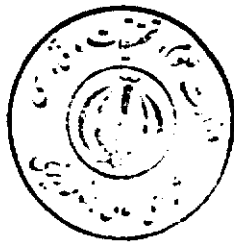
سرفصل درس (۴۸ ساعت در یک ترم)

- تعریف جغرافیای طبیعی و تقسیمات جغرافیای طبیعی
- تکتونیک صفحه‌ای و اشتقاق قاره‌ها
- سنگها، کانیها و طبقه‌بندی سنگها
- شناخت اشکال ناهمواریهای ناشی از فرسایش آبی و بادی (اشکال کاوشی، تراکمی و تأثیر آنها بر زندگی انسان
- شرایط اقلیمی کره زمین (عوامل و عناصر اقلیمی، گردش عمومی جو، پراکندگی فشار در روی کره، تأثیر اقلیم بر زندگی انسان.
- شناخت عوامل هیدرولوژیکی (رودخانه‌ها، آب‌های زیرزمینی، دریاچه‌ها، دریاها و اقیانوسها
- عوامل مؤثر در تشکیل خاک، انواع خاکها، نقش خاک در زندگی انسان، فرسایش خاک
- پراکندگی پوشش گیاهی در سطح کره زمین، رابطه پوشش گیاهی با آب و هوا و سایر عوامل طبیعی، نقش پوشش گیاهی در زندگی حیات وحش و زندگی انسان، تخریب پوشش گیاهی توسط انسان

فعالیت عملی:

۱- تهیه مدلی از صفحات قاره‌ای و اقیانوسی و بهره‌برداری از آن در آموزش بحث تکتونیک صفحه‌ای

۲- بررسی مورفومتری یک حوضه آبریز رودخانه‌ای

نام درس: مبانی جغرافیای انسانی

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

پیش‌نیاز: مبانی جغرافیای طبیعی

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف: آشنایی با عملکرد متقابل انسان و محیط، چشم‌اندازهای مورد استفاده بشر، پراکندگی جمعیت در جهان و ویژگیهای نژادی و دینی و زبانی جمعیت، خصوصیات جغرافیایی کشورها، سیستمهای سیاسی ملی

سرفصل‌های درس (۳۲ ساعت در یک ترم)

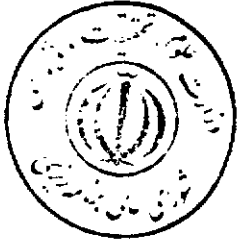
تعریف جغرافیای انسانی، تقسیمات جغرافیای انسانی، خصوصیات ظاهری و فیزیکی گروه‌های مختلف نژادی و پراکندگی جغرافیایی آنها، مسائل و مشکلات نژادی، زبانهای عمده جهان، دین مشخصه فرهنگی، خصوصیات و الگوهای جمعیتی جهان، ویژگیهای ساختاری جمعیت، ساختار هرم‌های سنی و جنسی جمعیت، فرایند مهاجرت، الگوهای مهاجرتی، مشکلات افزایش جمعیت جهان.

سکونت‌گزینی روستایی، نقش روستا، مسکن روستایی، نقش و وظایف سکونتگاههای روستایی، تاریخچه و نحوه تکامل شهرها، پراکندگی جمعیت شهرنشین در جهان، مادر شهرها، نقش و وظایف شهرها، سیستمهای سیاسی ملی، خصوصیات جغرافیایی کشورها.

فعالیت عملی:

تحقیق در زمینه علل مهاجرت (روستا به شهر - استان به استان) و مهاجرت‌های بیرونی

پیامدهای رشد بی‌رویه جمعیت

نام درس: مسایل و مشکلات جغرافیایی عصر ما

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: مبانی جغرافیای طبیعی - مبانی جغرافیای انسانی

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف: آشنایی با مسائل و مشکلات جغرافیایی در دوران فعلی که بر اثر دخالت نابجای انسان در محیط زیست به وجود آورده و تعادل محیط را برهم زده است.

سرفصل‌های درس (۳۲ ساعت در یک ترم)

- رابطه انسان با محیط و وجود موازنه و تعادل در اکوسیستم و محیط‌زیست
- انواع آلودگیها (هوا - خاک - صوت و...) و عوارض ناشی از آن
- کمبود منابع آب و عدم توزیع مناسب آن و آلودگی آب اقیانوسها، دریاها، دریاچه‌ها، رودخانه‌ها، آبهای زیرزمینی.
- تخریب جنگلها و مراتع به علت توسعه شهرها، راه‌سازی، گسترش زمینهای زراعی، تأثیر تخریب در آلودگی هوا، افزایش گازهای گلخانه‌ای، از بین رفتن گونه‌های با ارزش گیاهی، نابودی حیات وحش، کاهش منابع مهم درآمد ساکنین داخل و اطراف جنگل‌ها و...، چگونگی بازسازی و ترمیم جنگل‌ها و مراتع
- نحوه تشکیل و ایجاد بیابانها، موقعیت جغرافیایی بیابان‌ها، نقش انسان در گسترش بیابانها و بیابان‌زدایی، نحوه مقابله با بیابان‌زایی (بیابان‌زدایی)
- بلایای طبیعی (سیل، زلزله، رانش زمین و...) نقش انسان در کاهش یا افزایش بلایای طبیعی، چگونگی مقابله با این بلایا
- مشکلات و مسائل ناشی از افزایش جمعیت (گرسنگی، کمبود منابع، فقر، زاغه‌نشینی، مهاجرت و...)

فعالیت عملی:

- ۱- بررسی یکی از عوامل آلوده‌ساز محیطی (آب، هوا، محیط‌زیست) و تهیه گزارش درباره آن
- ۲- تهیه گزارشی از تخریب جنگل‌ها و مراتع یا احیای آن‌ها، بیابان‌زدایی و بیابان‌زدایی از یکی از نواحی جغرافیایی کشور.
- ۳- تهیه گزارش از وقوع یکی از سیلاب‌های طبیعی

نام درس: فلسفه جغرافیا و جغرافیای کاربردی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: -

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته

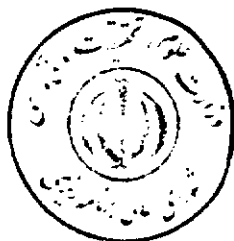
هدف: آشنایی با مفهوم و جایگاه فلسفه جغرافیا و دانش جغرافیا، تعریف جغرافیا و محدوده آن از نظر جغرافی دانان، شناخت عناصر اصلی جغرافیا و انواع طبقه‌بندی علم جغرافیا، تعریف و مفهوم و اهمیت جغرافیای کاربردی

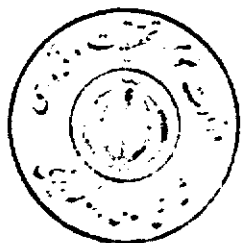
سرفصل درس (۳۲ ساعت در طول ترم)

- فلسفه علم، فلسفه جغرافیا، مفهوم و جایگاه فلسفه جغرافیا
- موضوع علم جغرافیا، انسان، محیط، روابط متقابل، ساختهای مکانی فضایی
- ضرورت تقسیم‌بندی در علم جغرافیا
- انواع تقسیم‌بندی در علم جغرافیا (تقسیم براساس موضوع، هدف، روش)
- ارتباط جغرافیا و سایر علوم: زمینه‌ها، ضرورتها، نتایج ارتباط جغرافیا با علوم دیگر
- عناصر اصلی علم جغرافیا: انسان، مکان، روابط متقابل، فضا
- سیری در تعاریف ارائه شده درباره جغرافیا، جغرافیا از نظر جغرافیدانان
- مفاهیم ناحیه و مطالعات ناحیه‌ای در جغرافیا: تعریف، اقسام، روش مطالعات ناحیه‌ای
- بحثی درباره جغرافیای انسانی، فرهنگی-اجتماعی
- نقش محیط طبیعی و فرهنگ انسانی در علم جغرافیا، مکتب جبر و اختیار در جغرافیا
- تعریف، مفهوم، اهمیت و قلمرو جغرافیای کاربردی
- سابقه کار در جغرافیای کاربردی
- جغرافیای کاربردی و نگرش سیستمی
- بررسی نمونه‌هایی از کاربرد علم جغرافیا در زمینه جغرافیای طبیعی، جغرافیای انسانی

فعالیت عملی:

تهیه گزارش از عملکرد جغرافیدانان در جامعه علمی و آموزشی کشور که نشانگر کاربردهای علم جغرافیا در حیطه‌های مختلف باشد و در آن، زمینه‌های اشتغال جغرافیدانان و نیاز به جغرافیدان مورد بررسی واقع گردد.

نام درس: تاریخ تمدن و فرهنگ ایران باستان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف: آشنایی با تمدن و فرهنگ ایران قبل از اسلام

سرفصل‌ها

- مروری بر تاریخ سیاسی ایران از آغاز تا سقوط ساسانیان (حداکثر در ۵ جلسه)
- تشکیلات سیاسی و اداری و تحولات آن در دوره‌های ماد، هخامنشی، اشکانی و ساسانی
- طبقات اجتماعی در ایران باستان و سیر تحول آن
- اوضاع اقتصادی ایران در ادوار مختلف قبل از اسلام
- دین در ایران قبل از آریایی‌ها
- زرتشت و آئین او و تحولات آن در عهد باستان
- مانی و آئین او - مزدک و جنبش سیاسی-مذهبی
- خط و زبان در ایران باستان
- مراکز علمی و آموزشی در ایران باستان
- معماری، هنر و صنایع در ایران باستان

فعالیت‌های تحقیقی پیشنهادی برای دانشجویان

- بررسی سیر تحول خط در ایران باستان
- تحقیق درباره مذهب آریایی‌ها
- بررسی نقش پهلوانان در دوره اشکانی
- اصلاحات انوشیروان و نقش آن در تداوم حکومت ساسانی
- بررسی راه‌ها در دوره هخامنشیان
- بررسی چگونگی نفوذ مسیحیت به ایران و سیاست شاهان ساسانی در قبال مسیحیت و مسیحیان
- بررسی روابط خارجی ایران با روم و دیگر ممالک همجوار
- مناسبات تجاری و فرهنگی ایران و چین و هند در دوره باستان

- بررسی نقش سیاسی و اجتماعی و فرهنگی وجود یو-نیان در ایران -

- فرهنگ ایرانی و فرهنگ‌های دیگر

- بررسی نبرد حران

- بررسی تاریخ روایی ایران

- بررسی شخصیت کوروش در کتاب مقدس

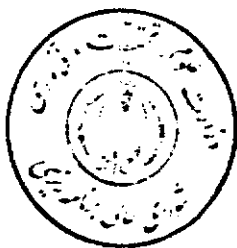
- بررسی قضیه بردیا

- بررسی کشاورزی ایران در عهد باستان

- بررسی نبردهای شاپور اول و شاپور دوم

- بررسی صنایع ایران عصر ساسانی

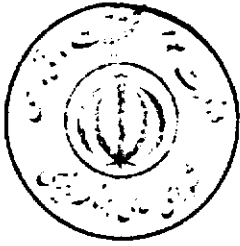
- معرفی، تلخیص و بررسی یک منبع علمی در مورد دوره مورد بحث به پیشنهاد استاد مربوطه

نام درس: تاریخ تحولات ایران بعد از اسلام تا حمله مغول

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: تاریخ تمدن و فرهنگ ایران باستان

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته (۳۴ ساعت در طول ترم)

هدف: آشنایی با سیر تحولات سیاسی، اجتماعی، دینی و علمی ایران بعد از اسلام تا حمله مغول

سرفصل‌ها:

- وضعیت سیاسی ایران در دو قرن نخست هجری (حداکثر دو جلسه)
- مروری بر حکومت‌های متقارن (حداکثر دو جلسه)
- تجزیه و تحلیل تاریخ سیاسی ایران در عصر ترکان (غزنویان، سلجوقیان، خوارزمشاهیان) (حداکثر دو جلسه)
- خلافت و سلطنت و رابطه آن‌ها
- تشکیلات سیاسی-اداری و مالی ایران بعد از اسلام تا حمله مغول و چگونگی تحولات آن
- گروه‌های اجتماعی، زندگی شهری، زندگی روستایی، اصناف و...
- اوضاع اقتصادی (کشاورزی، دامداری، صنایع، تجارت و...)
- تحولات مذهبی (تحلیل عوامل و چگونگی استقرار اسلام در ایران، نحلّه‌ها و فرقه‌ها، ایرانیان و ائمه و...)
- نهضت‌های سیاسی-اجتماعی از قبیل اسحق ترک، المقنع، خوارج، زنگیان و...
- وضعیت علوم مختلف و مراکز علمی با تکیه بر مدارس نظامیه، اخوزن‌الصفا و...
- سیر معماری، هنر و صنایع در این دوره.

نام درس: تاریخ تحولات ایران از حمله مغول تا تشکیل دولت صفوی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ تحولات ایران بعد از اسلام تا حمله مغول

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته (۳۲ ساعت در طول ترم)

هدف: آشنایی با اوضاع سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ایران در قرون ۷، ۸ و ۹ هجری.

سرفصل‌ها:

- مروری اجمالی بر تاریخ سیاسی ایران از مغول تا صفویه (ایلخانیان، حکومت‌های محلی، تیموریان، ترکمانان) (حداکثر در ۴ جلسه)

- تشکیلات سیاسی و اداری و تحولات مربوط به آن

- اوضاع اجتماعی و اقتصادی (مسئله جمعیت، گروه‌های اجتماعی، فعالیت‌های اقتصادی، مالیات و...)

- تحولات مذهبی پس از حمله مغول (رشد، تشیع، تصوف و...)

- مناسبات خارجی ایران با اروپا، مصر، هند و...

- نهضت‌های سیاسی-اجتماعی

- علوم و مراکز علمی (تأثیر حمله مغول، وضعیت رشته‌های مختلف علمی و سرآمد آن‌ها، مدارس، رصدخانه‌ها و...)

- معماری، هنر و صنایع

فعالیت‌های تحقیقی پیشنهادی:

- بررسی عملکرد دیوانسالاران و علمای ایرانی در کاهش خرابی‌ها و ویرانگری‌های مغولان

- بررسی اوضاع اقتصادی در دوره مغول

- بررسی تاکتیک‌های نظامی تیمور

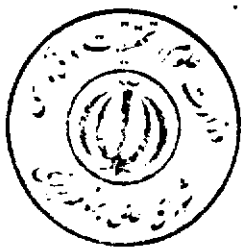
- بررسی علل عدم وجود یک دولت متمرکز، فراگیر و پایدار در ایران این عصر

- تحقیق درخصوص مراکز علمی و رصدخانه‌ها در این عصر

- بررسی رابطه هنر و معماری عصر مغول با هنر و معماری شرق و غرب (چین، هند، اروپا)

- بررسی تاریخی یکی از حکومت‌های محلی (آل مظفر، آل کرت و...)

- مطالعه، تلخیص و معرفی یک منبع علمی مربوط به این دوره با معرفی استاد

نام درس: تاریخ تحولات ایران از صندیه تا انقلاب اسلامی

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: تاریخ تحولات ایران از حمله مغول تا تشکیل دولت صفوی

ساعات تدریس: ۳ ساعت در هفته

هدف: آشنایی با تحولات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، دینی و اقتصادی ایران از تأسیس دولت صفوی تا انقلاب اسلامی

سرفصل‌ها:

- مروری بر تاریخ سیاسی ایران از صفویه تا انقلاب اسلامی (حداکثر ۵ جلسه)

- صفویان و رسمی شدن تشیع

- تشکیلات سیاسی و اداری ایران در دوره صفوی و تحولات آن در دوره‌های بعد

- اوضاع اقتصادی-اجتماعی ایران (تحولات مربوط به کشاورزی، دامداری، صناعت، تجارت و...)

- جنبش‌های سیاسی-اجتماعی در دوره مذکور

- تحولات علمی و آموزشی در دوره مورد بحث

- ایران و تحولات اروپا در قرون معاصر

- وضع معماری، هنر و صنایع ایران در این دوره

فعالیت‌های عملی پیشنهادی برای دانشجویان

- بررسی نقش صفویه در وحدت ملی ایران

- تحقیق درباره تشکیلات مذهبی در دوره صفویه

- بررسی سیاست مذهبی نادرشاه و نتایج آن

- بررسی علل سقوط صفویان

- بررسی دلایل شکست ایران در جنگ‌های اول و دوم ایران و روسیه

- تحقیق درباره اقدامات رضاخان و ابعاد و پیامدهای مختلف آن

- بررسی علل و عوامل سقوط حکومت پهلوی

- تحقیق درباره سرنوشت رضاشاه و پسرش و بعد از برکناری از قدرت

- معرفی، تلخیص و بررسی یک منبع علمی در مورد دوره مورد بحث به پیشنهاد استاد مربوطه

نام درس: تاریخ تمدن‌های جهان باستان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته (۳۲ ساعت در ترم)

هدف: آشنایی با تمدن‌های مهم جهان باستان و ویژگی‌ها و دست‌آوردهای آن‌ها

سرفصل‌ها:

- معرفی منابع

- پیدایش تمدن و نظریه‌های مختلف درباره آن

- مروری بر تاریخ سیاسی تمدن‌های باستانی بین‌النهرین

- عقاید دینی تمدن‌های باستانی بین‌النهرین

- اوضاع اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در تمدن‌های باستانی بین‌النهرین

- مروری بر موقعیت و میراث تمدن‌های مهم باستانی آسیای غربی

- تمدن باستانی مصر، مروری بر تاریخ سیاسی مصر باستان، میراث فرهنگی و تمدن مصر باستان

- تمدن یونان باستان، تحولات سیاسی نظام حکومتی، اوضاع اجتماعی، علم و دانش و...

- پیدایش تمدن روم، مروری بر تاریخ سیاسی روم باستان در عصر جمهوری و امپراتوری، روم باستان، ظهور مسیحیت و

تحولات آن در روم باستان.

- تمدن باستان هند، مذهب در هند باستان، میراث تمدنی و فرهنگ هند باستان

- چین باستان، نگاهی بر تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی چین باستان، عقاید مذهبی در چین باستان

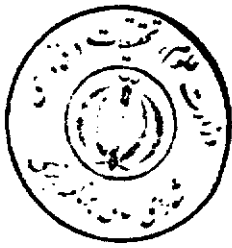
فعالیت‌های تحقیقی پیشنهادی:

۱- تحقیق درباره یکی از موضوعات و مباحث درس

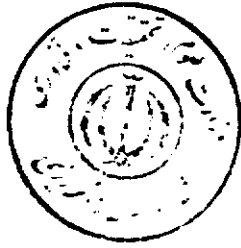
۲- مطالعه، تلخیص و معرفی یک منبع علمی درباره یکی از موضوعات درس

۳- مقایسه میراث فرهنگی دو تمدن از تمدن‌های باستانی

۴- تهیه جدول تطبیقی فراز و نشیب تمدن‌های جهان باستان

نام درس: تاریخ تحولات عمده اروپا و جهان در قرون وسطی و قرون جدید

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: تاریخ تمدن جهان باستان

ساعات تدریس: ۳ ساعت در هفته (۴۸ ساعت در ترم)

هدف: آشنایی با تحولات عمده سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اروپا در قرون وسطی و قرون جدید

سرفصل‌ها:

- معرفی منابع
- تقسیمات قرون وسطی و جایگاه این دوره در تاریخ اروپا
- اوضاع اروپا پس از انقراض روم غربی
- سربرآوردن دولت‌های فرانک
- مروری بر تاریخ سیاسی و اوضاع اجتماعی و اقتصادی در عصر مرو و نروین‌ها
- کارونژین‌ها: تحولات سیاسی و اقتصادی و اجتماعی در عصر کارونژین‌ها
- مسیحیت و تحولات آن در اروپای قرون وسطی - تضاد پاپ‌ها و امپراطوران در این دوره
- علم و حکمت در اروپای قرون وسطی، مکتب اسکولاستیک
- مروری بر تاریخ سیاسی، بیزانس و تمدن آن
- تحلیل نظام فئودالیت در اروپای قرون وسطی
- جنگ‌های صلیبی (علل، تحولات و تأثیرات جنگ‌های صلیبی)
- رشد تجارت و شهرنشینی در اواخر قرون وسطی، زوال قرون وسطی
- مفهوم قرون جدید و جایگاه آن در تاریخ عمومی
- رنسانس و تحولات آن
- عصر اکتشافات جغرافیایی (علل و نتایج)
- شکل‌گیری امپراطوری‌های مستعمراتی
- تحولات مذهبی اروپا در قرون جدید
- تحولات علمی و فرهنگی اروپا در قرون جدید
- جنگ‌های مذهبی و سرانجام آن

- دولت‌های بزرگ شرق در قرون جدید: عثمان، گورکانیان، چین

- استقلال امریکا

فعالیت‌های تحقیقی پیشنهادی:

- تحقیق درباره یکی از مباحث و موضوعات درس

- مطالعه، تلخیص و معرفی یک منبع علمی درباره یکی از موضوعات درس

- تهیه جدول تطبیقی تحولات اروپا و ایران در قرون وسطی و قرون جدید

- بررسی تأثیرات مسیحیت در فرهنگ اروپا در قرون وسطی

- تحقیق درباره تحولات رشته‌های مختلف علمی و دانشمندان قرون جدید

نام درس: تاریخ تحولات عمده اروپا و جهان در قرون معاصر

تعداد واحد: ۲

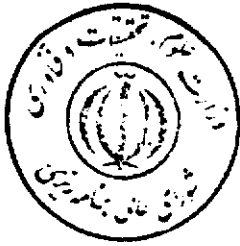
نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: تاریخ تحولات عمده اروپا و جهان در قرون جدید

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته (۳۲ ساعت در ترم)

هدف: آشنایی با تحولات عمده سیاسی، تمدنی و فرهنگی اروپا و جهان در دوره معاصر

سرفصل‌ها:

- معرفی منابع

- جایگاه و مفهوم قرون معاصر

- انقلاب فرانسه (علل و زمینه‌ها)

- مراحل انقلاب فرانسه و پیامدهای داخلی و خارجی آن

- عصر ناپلئون

- کنگره وین

- اتحاد مقدس

- انقلابات ۱۸۳۰، ۱۸۴۸ و تأثیرات آن‌ها

- انقلاب صنعتی

- مکتب‌های سیاسی جدید

- اوضاع داخلی و تحولات کشورهای بزرگ اروپا در نیمه دوم قرن نوزدهم

- دوران صلح مسلح

- علل و زمینه‌های جنگ جهانی اول

- مراحل جنگ و نتایج آن

- انقلاب اکتبر روسیه و تأثیرات آن

- عثمانی و خاورمیان پس از جنگ جهانی اول

- آغاز بیداری هند

- چین در راه استقلال

- ژاپن در حال پیشرفت

- اوضاع عمومی اروپا در فاصله دو جنگ جهانی

- علل جنگ جهانی دوم و روند آن

- دنیای پس از جنگ جهانی دوم: اوضاع اروپا

- بلوک بندی های جدید

- تحولات عمده آسیا (آسیا، چین کمونیست، استقلال هند، تحولات ژاپن، مسائل عمده خاورمیانه)

- فروپاشی شوروی، علل و تأثیرات آن بر جهان

- دنیایی که در آن بسر می بریم (تحلیل اوضاع سیاسی و اقتصادی عصر حاضر)

فعالیت های تحقیقی پیشنهادی*

- تهیه جدول تطبیقی جریانات مهم تاریخ جهان و ایران در قرون معاصر

- تحقیق موضوعی براساس یکی از سرفصل های درس

- مطالعه، تلخیص و معرفی منبعی علمی درباره یکی از سرفصل های درس

- تحقیق درباره مکاتب سیاسی و فکری مؤثر در قرون معاصر

- بررسی تأثیر حوادث مهم دوره معاصر بر تاریخ ایران

نام درس: نظریه های جامعه شناسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت در طول یک ترم (۲ ساعت در هفته)

اهداف:

- آشنا ساختن دانشجویان این رشته با کلیات تفکر اجتماعی و صاحب نظران مهم و آثار معروف آنها در حدی که درک تئوری ها و نظریه ها را آسان سازد و به نحوی به تحقیق جامعه شناسی کمک کند.
- آشنایی با مکاتب و نظریه های عمده در جامعه شناسی
- آشنایی با برخی نظریات اجتماعی اسلام

سیر فصل های درس:

۱- فلسفه اجتماعی تخیلی: (اوتوبی)

- مبادی فکری افلاطون در مدینه فاضله

- فلسفه اجتماعی تخیلی (رؤیاگرایی) پس از افلاطون

۲- فلسفه اجتماعی واقع گرا (رالیست)

- ارسطو

- رالیسم اجتماعی پس از ارسطو (فصل ۱ و ۲ طی یک جلسه تدریس شود)

۳- ظهور اندیشه های اجتماعی در جهان اسلام

۴- پیشروان تفکرات اجتماعی در جهان اسلام (فارابی - ابوریحان - ابن خلدون) (طی یک جلسه)

۵- بررسی کلی مکاتب و نظریه های زیر: (طی ۱۳ جلسه تدریس)

- پوزیتیویسم

- تطورگرایی

- اصالت ساخت

- اصالت کارکرد

- ساختی و کارکردگرایی

- مبادله

- کنش متقابل نمادی

- پدیدارشناسی

- روش شناسی مردمی

۶- طرح برخی نظریات اجتماعی اسلام (علامه طباطبائی - شهید مطهری - امام خمینی (ره)) (طی یک جلسه تدریس)

نام درس: جامعه‌شناسی انحرافات اجتماعی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: مبانی جامعه‌شناسی

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت در طول یک ترم (۲ ساعت در هفته)

هدف:

● شناسایی رفتارهای ناسازگار و ناهنجار و احیاناً مرضی در جامعه و علل آن.

● آگاهی از روش درست مبارزه با رفتارهای ناهنجار در جامعه از طریق تحلیل صحیح این پدیده‌ها.

سرفصل‌های درس:

فصل اول- مفاهیم کلی

- تعریف آسیب‌شناسی اجتماعی

- تعریف انحراف و کجروی

- تعریف جرم

فصل دوم- انواع انحرافات (فردی-گروهی)

- رابطه انحراف با سن (بزهکاری اطفال و نوجوانان، بزهکاری‌های گروهی)

- رابطه انحراف با جنس (بزهکاری زنان و مردان)

- بزهکاری

- اعتیاد

- فحشا

- خودکشی

- تغییر نوع انحراف‌ها بر حسب قشرها و گروه‌های اجتماعی

فصل سوم- دیدگاه‌های موجود در آسیب‌شناسی اجتماعی

- زیست‌شناختی

- روان‌شناختی

- جامعه‌شناختی

فصل چهارم - عوامل مؤثر در انحراف و کجروی

- بیسوادی

- عوامل اجتماعی

الف - عوامل خانوادگی (اختلافات خانوادگی - طلاق - خانواده منحرف)

ب - محیط (آموزشگاه - محله - محل کار)

ج - بحران‌ها

د - وسائل ارتباط جمعی (مطبوعات - رادیو - تلویزیون - سینما)

ه - ارزش‌ها و قوانین

- عوامل اقتصادی (فقر)

- عوامل انفرادی (ناراحتی‌های عاطفی - اختلافات روانی)

فصل پنجم - روابط اجتماعی و انحرافات

- شهرنشینی و آسیب‌های اجتماعی

- تحرک اجتماعی و انحرافات

- مهاجرت‌های روستائیان به شهرها

- رشد جمعیت

فصل ششم - اصلاح انحرافات اجتماعی

الف - نظارت‌های اجتماعی رسمی

ب - نظارت‌های اجتماعی غیررسمی

ج - درمان و پیشگیری

فصل هفتم - دیدگاه اسلام

- معیارها و ضوابط اسلامی در شناخت انحرافات و راه‌حل‌های اسلام

نام درس: روان‌شناسی اجتماعی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

ساعت تدریس: ۳۲ ساعت در طول یک ترم (۲ ساعت در هفته)

اهداف:

- آشنایی با مسائل روان‌شناسی فردی و اجتماعی.
- درک فرایند جامعه‌پذیری و عوامل مؤثر بر آن.
- آگاهی ناهنجاری‌های روانی و اجتماعی و علل آن.

سرفصل‌های درس:

بخش اول: مقدمه و کلیات

- ۱- مقدمه و تاریخچه
- ۲- تعریف روان‌شناسی اجتماعی
- ۳- هدف و قلمرو روان‌شناسی اجتماعی
- ۴- روابط روان‌شناسی اجتماعی با جامعه‌شناسی - مردم‌شناسی و روان‌شناسی
- ۵- روش‌های تحقیق روان‌شناسی اجتماعی

بخش دوم: فرد و جامعه

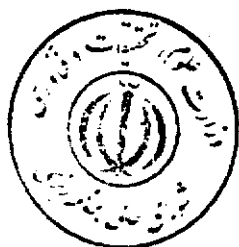
- ۱- مسائل روان‌شناسی فردی
- ۲- مسائل روان‌شناسی جمعی
- ۳- مسائل روان‌شناسی اجتماعی
- ۴- بررسی دیدگاه‌های مختلف در مورد اصالت فرد و جامعه و نقد آنها

بخش سوم: فرهنگ و شخصیت

- ۱- اجتماعی شدن کودک
- ۲- فرهنگ‌پذیری در جوامع ابتدایی و جدید
- ۳- مکانیسم‌های روابط فرهنگ و شخصیت
- ۴- شخصیت اساسی و خصوصیات ملی
- ۵- مقام و نقش
- ۶- برخورد دیدگاه‌های مردم‌شناسی - روان‌کاوی - جامعه‌شناسی و روان‌شناسی اجتماعی در زمینه فرهنگ و شخصیت.

بخش چهارم: تغییرات جامعه‌شناسی پدیده‌های روانی

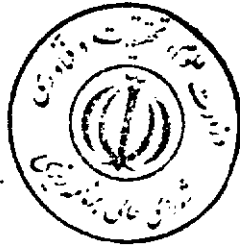
- ۱- کارکردهای فکر

- ۲- نخبل، حافظه، هوش
- ۳- سایر استعدادهای روانی و تغییرات آن بر حسب جوامع
- ۴- تأثیر متقابل وراثت و محیط
- ۵- مسائل خودآگاه و ناخودآگاه
- ۶- شیوه تبدیل رفتارهای فردی به نهادهای اجتماعی (در مسائل بیان، زبان، مناسبات میان اشخاص)

بخش پنجم: روان‌شناسی اجتماعی گروه‌های کوچک

- ۱- گروه‌های طبیعی و گروه‌های خصوصی
- ۲- مسئله رهبری در گروه
- ۳- گروه‌سنجی و موضع آن
- ۴- پدیده‌های گروهی و تحقیقات مربوط به آن

بخش ششم: فرد در جمع

- ۱- انبوه خلق و تأثیر آن بر روحیات و رفتار فردی
- ۲- تقلید و تلقین‌پذیری
- ۳- تأثیر افکار عمومی
- ۴- تبلیغات و آثار آن

بخش هفتم: وجهه‌نظرها و عقاید - احکام قالبی و پیش‌داوری‌ها

- ۱- نابهنجاری‌های روانی و نابهنجاری‌های اجتماعی
- ۲- علل و عوامل اجتماعی نابهنجاری‌های روانی
- ۳- عوامل اجتماعی و روانی جرم
- ۴- جرائم در محیط‌های مختلف اجتماعی
- ۵- منشأ قومی و نژاد
- ۶- انواع نابهنجاری‌ها و رابطه آن با محیط اجتماعی

بخش هشتم: زمینه‌های جدید تحقیق در روان‌شناسی اجتماعی

- ۱- عزت نفس
- ۲- اجتماعی‌شدن بزرگسالان
- ۳- مسئله‌ساز کاری و تطبیق
- ۴- سایر

فعالیت‌های تحقیقی پیشنهادی: * انجام پژوهش در یکی از موضوعات مصوب فوق با هدایت و نظارت مدرس محترم*
به صورت فردی یا گروهی

نام درس: اصول علم سیاست

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

ساعت تدریس: ۳۲ ساعت در طول یک ترم (۲ ساعت در هفته)

اهداف: آشنا ساختن دانشجویان با ماهیت، اصول و قلمرو سیاست - عملکردها و ساخت‌های گوناگون و نیز پویایی این رشته

در رابطه با پیشرفت‌های اقتصادی و اجتماعی

سرفصل‌های درس:

۱- تعاریف علم سیاست از دیدگاه مکاتب مختلف

۲- ماهیت علم سیاست

۳- رابطه دین با سیاست در مکاتب مختلف

۴- رابطه علم سیاست با سایر علوم

۵- قلمرو علم سیاست

۶- پیدایش دولت (مفاهیم دولت - کشور - حکومت - قلمرو و اشکال حکومت - عناصر متشکله دولت - پیوستگی و

تفکیک قوا)

۷- احزاب سیاسی

۸- گروه‌های فشار

۹- قدرت قانونی، زور و مشروعیت

۱۰- رفتار سیاسی

۱۱- نهادهای بین‌المللی

فعالیت‌های تحقیقی پیشنهادی: انجام پژوهش در یکی از موضوعات مصوب فوق به صورت فردی یا گروهی*

*: حداکثر تا ۵ نمره می‌تواند به این فعالیت‌ها اختصاص یابد.

نام درس: جامعه‌شناسی فرهنگ

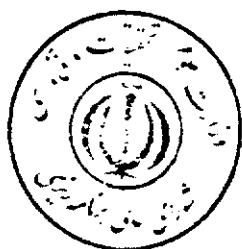
تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: نظریه‌های جامعه‌شناسی

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت در طول یک ترم (۲ ساعت در هفته)

اهداف:

- آشنایی با اهمیت و جایگاه فرهنگ در زندگی فردی و اجتماعی.

- احترام به سرمایه‌های فرهنگی خودی و کسب روحیه‌ی تعلق و مسئولیت‌پذیری نسبت به آن.

- آشنایی با عوامل مؤثر در تغییر و تحول فرهنگی

سرفصل‌های درس:

۱- جامعه‌شناسی و فرهنگ:

- دریافت‌های انسان‌شناختی از فرهنگ:

- دریافت توصیفی

- دریافت نمادین

- دریافت ساختاری

- تعریف جامعه‌شناختی فرهنگ

- قالب‌های تحلیلی برای تفکر جامعه‌شناختی درباره فرهنگ

۲- جلوه‌های مختلف فرهنگ:

- فرهنگ درونی شده

- فرهنگ نمادی

- فرهنگ نهادی

- فرهنگ متبلور

۳- فرهنگ و فرد:

- پایه‌های زیستی و فرهنگی رفتار فردی
- فرایند درونی شدن فرهنگ
- نقش فرهنگ در تکوین شخصیت فردی
- تداوم فرهنگ از طریق درونی شدن فرهنگ
- رابطه متقابل فرهنگ و فرد در تغییر، تحول و تعارض فرهنگی

۴- فرهنگ و زندگی اجتماعی:

- نقش و تأثیرات مختلف فرهنگ بر زندگی اجتماعی
- تأثیر زندگی اجتماعی بر فرهنگ

۵- روابط فرهنگی میان جوامع:

- اشکال انتقال فرهنگی:
- اشاعه فرهنگی
- مبادله فرهنگی
- تهاجم فرهنگی
- رابطه فرهنگی نابرابر و یک‌سویه میان کشورهای توسعه‌یافته و توسعه‌نیافته
- هویت فرهنگی و تکیه بر خویشتن

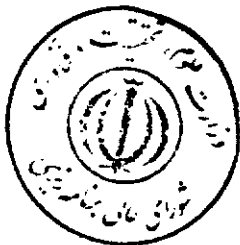
۶- فرهنگ و رسانه‌های جمعی:

- نقش ارتباط در زندگی اجتماعی
- تفاوت انتقال فرهنگ از طریق رسانه‌های جمعی و طرق دیگر
- رسانه‌های جمعی و جامعه توده‌وار
- نقش رسانه‌های جمعی در:

- انسجام اجتماعی
- تداوم زندگی اجتماعی

- تغییرات زندگی اجتماعی

- ناسازگاری و تعارض زندگی اجتماعی

۷- صنعتی شدن و فرهنگ توده:

- معانی تولید انبوه

- نظریه انتقادی

- توزیع انبوه

- مصرف انبوه

۸- قشربندی اجتماعی و فرهنگ (در عصر تولید انبوه):

- نظریه گروه

- نظریه گروه مبتنی بر بازار / طبقه

- نظریه گروه بازار / منزلت

- فرهنگ و قشربندی در فرآیند اجتماعی

۹- قدرت فرهنگی:

- قدرت نظم استقرار یافته فرهنگی

- مالکیت تولید فرهنگی

- اقتصاد سیاسی تولید فرهنگی

- کنترل و هدایت فرهنگ یک جامعه از سوی جوامع دیگر

- اشکال کنترل و هدایت فرهنگ

- نتایج کنترل و هدایت فرهنگ:

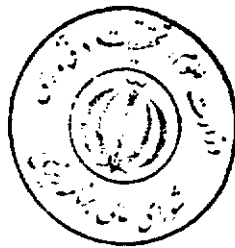
- تشبه

- فرار مغزها

۱۳- منابعی درباره روش‌ها:

- گشت‌نفسی
- مردم‌نگاری و تاریخ شفاهی
- تحلیل تاریخی
- تحلیل محتوا
- تحلیل گفتمان
- تحلیل جمعیتی

فعالیت‌های تحقیقی پیشنهادی: *انجام پژوهش در یکی از موضوعات مصوب فوق به صورت فردی یا گروهی

نام درس: جامعه‌شناسی ارتباطات جمعی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: نظریه‌های جامعه‌شناسی

ساعت تدریس: ۳۲ ساعت در طول یک ترم (۲ ساعت در هفته)

اهداف:

- آشنایی با مبانی ارتباطات
- شناخت پیام و روان‌شناسی آن
- آشنایی با انواع ارتباط و اشکال مختلف فرآیندهای ارتباطی
- شناخت رسانه‌ها و ویژگی‌ها و کاربرد آنها
- آشنایی با ساخت سازمانی رسانه‌های همگانی در نظام‌های مختلف ارتباط جمعی و آموزش.

سرفصل‌های درس:

- ۱- مبانی ارتباط، بررسی و تجزیه و تحلیل یک فرآیند ارتباطی (پیام، پیام‌دهنده، پیام‌گیرنده)، پیام و ویژگی‌ها و انواع آن.
 - ۲- ارتباط ساده و مستقیم، ساخت و اجزای آن، عوامل تشکیل‌دهنده و شرایط ایجاد ارتباط ساده، ویژگی‌های ارتباط ساده (چهره‌به‌چهره)، نارسایی‌ها و کاستی‌های آن.
 - ۳- ارتباط با واسطه، غیرمستقیم، تعریف، بررسی و تشریح یک فرآیند ارتباطی با واسطه، عوامل مؤثر در آن، ویژگی‌های ارتباط با واسطه، آثار فردی و اجتماعی این نوع ارتباط، انواع ارتباط با واسطه (یک‌سویه، دوسویه، افقی، عمودی).
 - ۴- نظریه‌های ارتباط جمعی
 - ۵- رسانه‌ها یا وسیله ارتباطی، رسانه گروهی یا وسیله ارتباط میان فردی - میان‌گروهی.
 - ۶- رسانه‌های همگانی یا وسیله ارتباط جمعی.
 - ۷- ارتباط نوشتاری (مبانی، شکل، محتوی، فرآیند، آثار فردی و اجتماعی).
 - ۸- ارتباط گفتاری (رسانه گفتاری، رادیو، ویژگی‌ها، فراگیری، پوشش، عملکرد و آثار فردی و اجتماعی).
 - ۹- ارتباط دیداری (رسانه‌های تصویری، آفیش، تلویزیون، ویژگی‌ها، پوشش، فراگیری، عملکرد و آثار فردی و اجتماعی).
 - ۱۰- آشنایی با ساخت سازمانی رسانه‌های همگانی در کشورهای مختلف جهان (غربی، سوسیالیستی، جهان سوم).
 - ۱۱- ارتباطات و آموزش (کاربرد رادیو، تلویزیون در امر آموزش)
 - ۱۲- ارتباطات در جامعه امروز (کاربردهای مختلف ارتباط جمعی در جامعه، توانایی‌ها و محدودیت‌های ارتباط جمعی).
- فعالیت عملی تحقیقی پیشنهادی:**^{*}
- انجام پژوهش در یکی از موضوعات مصوب فوق به صورت فردی یا گروهی

نام درس: جامعه‌شناسی خانواده

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: نظریه‌های جامعه‌شناسی

ساعت تدریس: ۳۲ ساعت در طول یک ترم (۲ ساعت در هفته)

اهداف: - آگاهی دانشجویان از مفاهیم جامعه‌شناسی خانواده.

- آشنایی با نظام‌های مختلف خویشاوندی.

- آشنایی با نظریات مختلف جامعه‌شناسان در زمینه خانواده.

- آشنایی با نظریات اسلام در زمینه خانواده.

سرفصل‌های درس:

۱- مفاهیم: خانوار، خانواده، انواع خانواده، خویشاوندی و اصطلاحات مربوط به آن.

۲- روش‌های مطالعه در جامعه‌شناسی خانواده:

- روش‌ها و مکاتب مختلف جامعه‌شناسی

- روش‌های مردم‌شناسی

- روش‌های اقتصادی

- روش‌های آماری

۳- همسرگزینی:

- تعریف ازدواج

- انواع ازدواج در درون گروه و بیرون گروه

- ازدواج با خویشاوندان نزدیک

- سیستم محارم

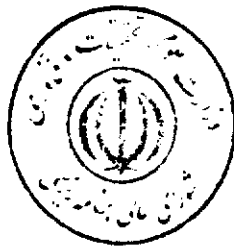
- شرایط انتخاب همسر (شرایط اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، جغرافیایی، مذهبی و همسرگزینی در فرهنگ‌های

مختلف)

- عوامل مؤثر بر خانواده (اقتصادی، فرهنگی و...)

۴- باروری، ولادت در خانواده (عوامل فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی مؤثر در باروری)

- نظریات مختلف دربارهٔ اختیار زوجین و خصوصاً زن در امر باروری.

- برنامه‌های تنظیم خانواده.

- اشاره به جامعه‌شناسی روابط جنسی.

۵- از هم گسیختگی خانواده، انواع جدایی (طلاق، مرگ یکی از دو همسر، مهاجرت)

۶- خویشاوندی:

- تعاریف.

- سیستم‌های خویشاوندی.

- نظرات جامعه‌شناسان و مردم‌شناسان درباره خویشاوندی.

- سازمان سیاسی، خویشاوندی در جامعه.

۷- انواع نظام‌های خویشاوندی:

- اصطلاحات و رفتارهای خویشاوندی

- نقش سواد و حرفه در نظام خویشاوندی

- انواع خانواده

- طبقه‌بندی خانواده

- خصوصیات هر یک از انواع آن

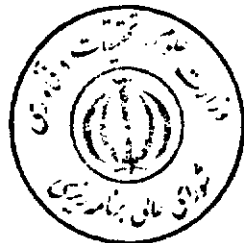
- نظریات جامعه‌شناسان بزرگ درباره خانواده

- تحول در مفهوم خانواده و نقش تعلیم و تربیت در خانواده

۸- نظریات اسلام درباره خانواده

- محیط اجتماعی خانواده

فعالیت‌های تحقیقی پیشنهادی: * انجام پژوهش در یکی از موضوعات مصوب فوق به صورت فردی یا گروهی

سرفصل‌های دروس
مهارت‌های تدریس و پژوهش

عنوان درس: آموزش مطالعات اجتماعی

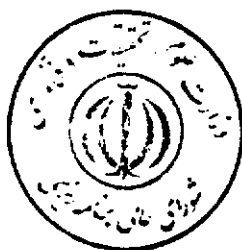
تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیازها: ندارد

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف آموزشی:

- آشنایی با اهداف، ایده‌های کلیدی و رویکردهای آموزشی در مطالعات اجتماعی

- آگاهی از اصول انتخاب و شیوه‌های سازمان‌دهی برنامه مطالعات اجتماعی

- آگاهی از روش‌های تدریس و شیوه‌های ارزش‌یابی در برنامه مطالعات اجتماعی

- کسب توانایی در طراحی و اجرای یک برنامه‌ی درسی

سرفصل‌های درس: (۳۲ ساعت در طول ترم)

مفهوم مطالعات اجتماعی، تعاریف مطالعات اجتماعی، سابقه پیدایش مطالعات اجتماعی، رابطه مطالعات اجتماعی با سایر

علوم اجتماعی، تفاوت علوم اجتماعی با مطالعات اجتماعی، اهداف آموزش مطالعات اجتماعی در دوره راهنمایی (اهداف

آموزش جغرافیا- تاریخ - تعلیمات اجتماعی در حوزه‌های شناختی، نگرشی و مهارتی)

مفاهیم کلیدی در آموزش جغرافیا، تاریخ و اجتماعی - مفاهیم اساسی در آموزش مطالعات اجتماعی - مفاهیم کلیدی در

برنامه مطالعات اجتماعی در دوره راهنمایی - رویکردها عام در آموزش مطالعات اجتماعی (رویکرد علوم اجتماعی، رویکرد

تربیت شهروند، رویکرد فرآیند تفکر) - رویکردهای خاص در آموزش مطالعات اجتماعی (رویکرد محیط‌های توسعه‌یابنده-

رویکرد نقش‌های اجتماعی- رویکرد موقعیت‌های زندگی)- رویکردها در سازمان‌دهی محتوای برنامه آموزش

مطالعات اجتماعی (رویکرد مجزا و فلسفه آن، رویکرد تلفیقی و اقسام آن، هدف تلفیق - شیوه‌های تلفیق).

روش‌های تدریس در آموزش مطالعات اجتماعی (روش بحث و گفت‌وگو، روش تبیین ارزش‌ها، روش تحلیل ارزش‌ها،

روش تحقیق فردی، روش تحقیق گروهی، روش مشاهده علمی، روش هم‌باری، روش تفکر خلاق، روش درهم تنیده، روش حل

مسئله، روش ایفای نقش روش اکتشافی)

ارزش‌یابی در مطالعات اجتماعی - دستورالعمل ارزش‌یابی.

نام درس: تحلیل محتوای کتاب‌های درسی تاریخ، جغرافیا، تعلیمات اجتماعی در دوره‌ی راهنمایی و روش تدریس آن‌ها

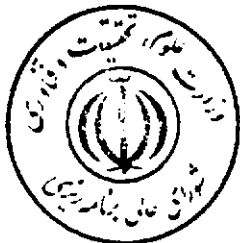
ویژه: (کارشناسی ناپیوسته)

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری - کارگاهی (یک واحد نظری + یک واحد کارگاهی)

پیش‌نیازی یا هم‌نیاز: مبانی برنامه‌ریزی درسی

ساعات تدریس: ۶ ساعت (۲ ساعت نظری + ۴ ساعت کارگاهی)

هدف‌های آموزشی:

در پایان این درس دانشجو معلمان:

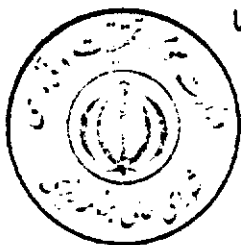
- ۱- با ساختار برنامه درسی تاریخ، جغرافیا و تعلیمات اجتماعی (هدف‌ها، محتوا، روش‌های یاددهی - یادگیری، روش‌های ارزش‌یابی پیشرفت یادگیری، مواد آموزشی ویژه برنامه و...) آشنا می‌شوند.
- ۲- با روش‌های تحلیل محتوای کتاب درسی و سازمان‌دهی مجدد آن برای تدریس و ارزش‌یابی پیشرفت تحصیلی آشنا می‌شوند.
- ۳- با روش‌های تدریس اختصاصی دروس تاریخ، جغرافیا و تعلیمات اجتماعی آشنا می‌شوند و آن‌ها را در عمل به کار می‌گیرند.
- ۴- در طراحی، تدوین و اجرای طرح‌های تدریس دروس تاریخ، جغرافیا و تعلیمات اجتماعی ویژه مهارت پیدا می‌کند.

سرفصل‌های درس:

- ۱- کلیات (معرفی هدف‌ها، اهمیت و ضرورت درس روش تدریس و تحلیل محتوای کتاب‌های درسی)
- ۲- معرفی فلسفه، ساختار و چارچوب برنامه درسی موردنظر و تعیین جایگاه آن در میان سایر برنامه‌های درسی
- ۳- معرفی هدف‌های کلی آموزش کتاب درسی موردنظر در فصل و بخش‌های مختلف
- ۴- بررسی ارتباط افقی و عمودی محتوای کتاب موردنظر با سایر کتاب‌های درسی آن پایه
- ۵- بررسی نقش نمونه‌هایی از فعالیت‌ها و تجربیات یادگیری پیش‌بینی شده در کتاب برای دانش‌آموزان
- ۶- معرفی شیوه‌های تقسیم کتاب به واحدهای کوچک‌تر درسی متناسب با ساعات تدریس و اجرای یک یا دو نمونه از آن‌ها

آن‌ها

- ۷- بررسی تناسب ویژگی‌های کلی مخاطبین (توانایی‌های جسمی، ذهنی، عاطفی، اجتماعی) مخاطبین با محتوای ارائه شده و نحوه تطبیق محتوا با روش‌های یاددهی - یادگیری در درس موردنظر

۸- معرفی نمونه‌هایی از مواد آموزشی مناسب برای تدریس هر درس و ارائه نحوه کاربرد آن‌ها

۹- نقد و بررسی کلی راهنمای معلم (راهنمای تدریس) کتاب درسی موردنظر

۱۰- آشنایی با روش تحلیل محتوا

۱۱- تهیه و تنظیم جدول‌های تحلیل محتوا و روش‌ها

۱۱-۱- تعیین محل و نوع قطعات مربوط به محتوا (متن، تصویر، جدول، نمودار، نقشه، فرمول، محاسبات ریاضی و...)

۱۱-۲- تعیین ماهیت قطعات شامل: مفاهیم محسوس، مفاهیم تعریف‌شده، اصول، قواعد و روش‌ها و...

۱۱-۳- تعیین عملکردهای مورد انتظار (دانشی، مهارتی، نگرشی) از یادگیرندگان در سطوح مختلف یادگیری

۱۱-۴- تعیین روش‌ها و راهبردهای یاددهی - یادگیری با تأکید بر نقش معلم و فراگیران

۱۱-۵- تعیین نظام ارزش‌یابی پیشرفت یادگیری

۱۱-۶- اقتادها و پیشنهادهای اصلاحی در مورد ساختار محتوای درس ارائه شده

۱۲- تهیه و تنظیم نمونه‌ای از جدول‌های دوبعدی آزمون به منظور تعیین عملکردهای مورد انتظار از دانش‌آموزان

۱۳- تطبیق ابزارهای اندازه‌گیری با عملکردهای مورد انتظار هر قطعه یا مجموعه از قطعات و تعیین بارم موردنظر

۱۴- پیش‌بینی نمونه‌هایی از انواع ابزارهای اندازه‌گیری و سنجش پیشرفت یادگیری و مشخص کردن بارم متفاوت آن‌ها از

کل نمره

۱۵- بررسی و ارزیابی نمونه‌هایی از جداول تحلیل محتوا و روش‌ها و جداول آزمون تهیه شده توسط دانشجویان.

۱۶- نقد و بررسی نمونه‌هایی از فرصت‌ها و فعالیت‌های یادگیری مکمل (فعالیت‌های فردی و گروهی، انجام آزمایش،

پژوهش‌ها و پیش‌بینی شده به وسیله دانشجویان در کلاس

۱۷- ارائه تدریس‌های نمونه از سوی دانشجویان و نقد و بررسی آن‌ها در کلاس با تأکید بر کاربرد انواع مواد آموزشی

لازم.

نکات مهمی که باید در اجرای این درس مورد توجه قرار گیرند:

۱- دانشجو معلمان در طول ترم فعال باشند و این فعالیت‌ها بیشتر از طریق گروه‌ها صورت پذیرد.

۲- کلیه فعالیت‌های یاددهی- یادگیری در کلاس به شیوه آموزشی، کارگاهی انجام شود.

۳- ارزش‌یابی از درس در برگزیده فعالیت‌های گروهی و فردی دانشجو - معلمان باشد.

۴- در بررسی و تحلیل محتوای هر ماده درسی به ماهیت درس (نظری- عملی- تجربی - تلفیقی) موردنظر توجه شود.

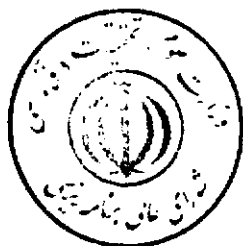
۵- دانشجو - معلمان ملزم باشند نمونه‌هایی از جداول تحلیل محتوا و روش‌ها و جداول آزمون را با راهنمایی مدرس

مربوطه تهیه نموده و در کلاس به نقد و بررسی آن بپردازد.

عنوان درس: کاربرد نرم افزارهای رایانه‌ای در تدریس ...

دوره: کارشناسی

تعداد واحد: ۲ واحد

۱ واحد نظری (معادل یک ساعت در هفته)

۱ واحد کارگاهی (معادل سه ساعت در هفته)

جمع ساعات: ۴ ساعت در هفته.

پیش نیازها:

۱- طراحی، تولید و کاربرد مواد آموزشی

۲- آشنایی با کامپیوتر و کاربردهای آن (مبانی)

هدف آموزشی:

دانشجویان در پایان این درس ضمن آشنایی با انواع نرم افزارهای رایانه‌ای در تدریس، روش‌های دسترسی به منابع تولید و عرضه، طبقه‌بندی، انتخاب و کاربرد آن‌ها را به منظور افزایش کیفیت و کارایی تدریس دروس تخصصی رشته تحصیلی خود فرا می‌گیرند.

سرفصل‌های درس:

فصل اول: کلیات

۱- مقدمه

۲- رسانه‌های آموزشی و طبقه‌بندی آن‌ها

- سخت افزارها

- نرم افزارها

۳- تعریف و توضیح نرم افزارهای آموزشی

۴- مزایای استفاده هدفمند از نرم افزارهای آموزشی در فرایند یاددهی-یادگیری

۵- طبقه‌بندی نرم افزارهای آموزشی

- نرم افزارهای آموزشی غیر رایانه‌ای

- نرم افزارهای آموزشی رایانه‌ای

- مقایسه‌ی مزایای کاربردی نرم افزارهای رایانه‌ای و غیر رایانه‌ای در تدریس

فصل دوم: بهره‌برداری از نرم‌افزارهای رایانه‌ای

- تعریف و توضیح درباره‌ی واژه‌پردازها و برگه‌گسترده

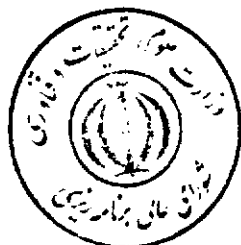
- آشنایی با قابلیت‌های واژه‌پرداز

- کاربرد واژه‌پردازها در آموزش

- برگه‌گسترده و ساختار آن

- آشنایی با قابلیت‌های نرم‌افزاری برگه‌ی گسترده

- کاربرد برگه‌گسترده در آموزش

کار عملی

- دانشجویان زیر نظر استاد درس یک پروژه عملی قابل قبول را متناسب با سرفصل (فصل دوم) تهیه و ارائه می‌کنند.

فصل سوم: نرم‌افزارهای آموزشی رایانه‌ای شامل:

۱- نرم‌افزارهای سیستم Windows, NC, Dos با تأکید بر نرم‌افزارهای برتر.

۲- نرم‌افزارهای کاربردی مانند: Office, Excel, Access, Foxpro, Quattropro, ...

۳- ویروس‌یاب‌ها تحت Windows مانند: Pccillin, Scan, Toolkit

۴- نرم‌افزارهای آموزشی موضوعی رشته تخصصی (برای هر درس) شامل:

- انواع نرم‌افزارهای موضوعی موجود بر روی دیسک‌ها

چند رسانه‌ای‌ها (Multymedia)

- انواع نرم‌افزارهای موضوعی موجود بر روی CD ها

۵- معیارهای ارزیابی و گزینش نرم‌افزارهای آموزشی رایانه‌ای

- تناسب محتوای نرم‌افزار با اهداف آموزشی برنامه و درس

- سهولت بهره‌برداری از نرم‌افزار

- امکان پشتیبانی نرم‌افزار از سوی تولیدکننده

- اعتبار علمی نرم‌افزار

- دارا بودن شرایط فنی، هنری و تصویری مناسب

- به‌هنگام بودن محتوای علمی و آموزشی نرم‌افزار

- امکان بهره‌برداری به‌وسیله سیستم‌های سخت‌افزاری موجود نهاد آموزشی

- امکان تعامل (ضبط و پی‌گیری پیشرفت دانش‌آموزان و...)

- امکان استفاده از نتایج ارزش‌یابی‌های اولیه به‌عمل آمده از نرم‌افزار به‌منظور شناخت و بازخورد مناسب (مرغوبیت

علمی نرم افزار).

- رعایت اصول و قوانین آموزش و یادگیری در تولید نرم افزار (روانشناسی یادگیری).

۶- کار عملی:

الف- بررسی و جست و جوی منابع تولید و عرضه نرم افزارهای آموزشی رایانه‌ای رشته‌ی تخصصی (فعالیت میدانی) و تهیه گزارش مستند به همراه بروشورها و سایر اسناد.

ب- جمع آوری اطلاعات لازم و تهیه فهرست و طبقه‌بندی نرم افزارهای قابل استفاده متناسب با موضوعات درسی رشته تحصیلی تخصصی و آشنایی با روش‌های بهره‌برداری از آن‌ها (پروژه)

فصل چهارم: معرفی و بهره‌برداری آموزشی از بانک‌ها و شبکه‌های مهم اطلاع‌رسانی:

۱- بانک‌های اطلاعاتی:

- بانک‌های اطلاعاتی و انواع آن

- نحوه استفاده عملی و جستجو در بانک‌های اطلاعاتی موجود: WDE, Cdss, Eric

۲- شبکه‌های اطلاع‌رسانی داخلی:

- آشنایی با بعضی شبکه‌های اطلاع‌رسانی داخلی مانند:

البرز، ندا، گنجینه، دانش، آمار، صبا، پژوهشکده و...

کار عملی

- نحوه بهره‌برداری آموزشی و تخصصی از شبکه‌های داخلی و ارائه یک کار عملی در این زمینه (پروژه عملی)

۳- شبکه‌های اطلاع‌رسانی بین‌المللی:

- آشنایی با شبکه‌های Internet, intranet, Web

- چگونگی بهره‌برداری عملی از شبکه‌های بین‌المللی و نحوه دسترسی و شرایط استفاده از اطلاعات آموزشی و

تخصصی آن‌ها از طریق امکانات مختلف رایانه‌ای. FTP, Telnet, Usenet, E-mail, Gopher

کار عملی

- تهیه و ارائه یک برنامه‌ی نرم‌افزار نمونه آموزشی رایانه‌ای منتخب و برگرفته از شبکه‌ها و بانک‌های مختلف

اطلاعاتی قابل دسترس مرتبط با موضوعات رشته تحصیلی تخصصی به کلاس درس و استاد (پروژه عملی)

امکانات لازم:

تجهیزات سخت‌افزاری مورد نیاز

دستگاه کامپیوتر پنتیوم حداقل با سرعت ۱۲۰ MHz و حافظه ۳۲MB و حداقل ۱/۲GB هارد مجهز به کارت صوتی و

CD

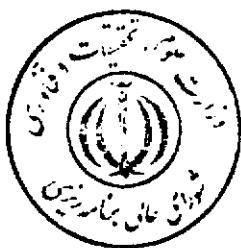
تجهیزات نرم‌افزاری مورد نیاز

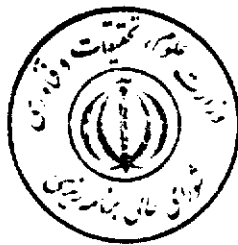
- نرم‌افزارهای سیستمی (سیستم عامل Win98 و بالاتر)

- نرم‌افزارهای کاربردی Internet Explorer, Netscape, Ms office و...

- نرم‌افزار تخصصی هر رشته

- نرم‌افزارهای بانک‌های اطلاعاتی از جمله WDE, CDSS, ERIC

عنوان درس: طراحی و مطالعه مسائل یادگیری و آموزش

تعداد واحد: (۱ واحد نظری، ۲ واحد عملی)

ساعات: (۴+۱) جمعاً ۵ ساعت در هفته

پیش‌نیاز: روش تحقیق در علوم تربیتی

هدف کلی: در پایان این درس از دانشجو معلمان انتظار می‌رود:

- ۱- با فرایند طراحی و مطالعه یک مسئله یادگیری و آموزشی آشنا گردند.
- ۲- باتوجه به نیازهای رشته‌ی تخصصی خود برای حل یک مسئله یادگیری و آموزشی طرحی تهیه کند.
- ۳- طرح انتخاب شده را اجرا کرده و گزارش نمایند.

سرفصل‌های درس:

فصل اول: کلیات

- ۱- طرح مطالعاتی*
- ۲- انواع طرح‌های مطالعاتی (تحقیقاتی، عملیاتی)
- ۳- تفاوت‌ها و شباهت‌های پژوهش با طرح‌های مطالعاتی
- ۴- نقش و اهمیت انجام طراحی مطالعاتی در فعالیت‌های یادگیری و آموزش

فصل دوم: مراحل طراحی طرح مطالعاتی

- ۱- انتخاب موضوع متناسب با رشته‌ی تحصیلی دانشجو معلم مرتبط با نیازهای آموزشی و پرورشی
- ۲- بیان مسئله و تحلیل موضوع مورد مطالعه
- ۳- تعیین هدف‌های کلی و هدف‌های ویژه
- ۴- بیان اهمیت و ضرورت انجام طرح مطالعاتی
- ۵- بیان پرسش‌های اساسی در طرح مطالعاتی
- ۶- بررسی پیشینه طرح‌های مطالعاتی مرتبط با موضوع مورد مطالعه
- ۷- پیش‌بینی جامعه‌ی آماری و حجم نمونه (در صورت نیاز)
- ۸- پیش‌بینی روش‌های جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز

* طرح مطالعاتی، فعالیت اجرایی و نظام‌یافته‌ای است که به منظور پاسخ‌گویی به یک نیاز آموزشی-پرورشی یا حل یک مسئله یادگیری و آموزش از سوی دانشجو-معلم انتخاب شده و با نظارت، راهنمایی و ارزش‌یابی استاد مربوطه به اجرا درمی‌آید.

۹- تعیین چگونگی گردش عملیات

۱۰- پیش‌بینی ابزارهای لازم گردآوری داده‌های موردنیاز

۱۱- پیش‌بینی امکانات و تجهیزات موردنیاز

۱۲- پیش‌بینی روش‌های توصیف، تحلیل داده‌ها و نتیجه‌گیری از آنها

فصل سوم؛ مرحله‌ی اجرای طرح مطالعاتی

۱- اقدامات لازم برای اجرای طرح مطالعاتی

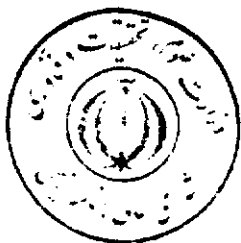
۲- شروع عملیات اجرایی طرح مطالعاتی

۳- تعامل دانشجو-معلم با درس مربوطه در مورد چگونگی اجرای طرح مطالعاتی

۴- ارائه گزارش نهایی ارزش‌یابی طرح مطالعاتی

سرفصل‌های
دروس انتخابی

نام درس: تاریخ تحولات جهان اسلام در دوره عباسیان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف: آشنایی با تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی و اداری جهان اسلام در دوره خلافت عباسیان

سرفصل‌ها:

- مروری بر تاریخ سیاسی خلافت عباسیان (حداکثر ۳ جلسه)
- مروری بر تاریخ سیاسی دولت‌های مسلمان در مناطق مختلف جهان اسلام و مناسبات آن‌ها با دستگاه خلافت (حداکثر ۲ جلسه)
- تشکیلات سیاسی و اداری در دوره عباسیان (وزارت، امارت، اداره مناطق تشکیلات مرکزی دارالخلافه، دیوان‌ها و...)
- اوضاع اجتماعی و اقتصادی جهان اسلام در این دوره (شمال آفریقا، اندلس، آسیای صغیر و...)
- فرقه‌ها و نحله‌های مذهبی
- نقش غلامان در تحولات مربوط به این عصر
- نهضت‌های سیاسی و اجتماعی در دوره عباسیان
- مراکز علمی و آموزشی، علوم، کتابخانه‌ها و...
- معماری، هنر و صنایع

فعالیت‌های تحقیقی پیشنهادی برای دانشجویان

- نقش ایرانیان در پیروزی عباسیان و دست‌یابی آن‌ها بر خلافت
- علل انحطاط جامعه مسلمانان در اندلس
- بررسی اختلافات مذهبی در بغداد
- بررسی عملکرد خلفای عباسی در قبال ائمه علیهم‌السلام
- بررسی نقش ائمه در گسترش علوم
- بررسی چگونگی علم فلسفه در جامعه اسلامی و موانع آن
- تحقیق درباره روابط علمی دنیای اسلام با هند و یونان
- نقش الناصرالدین الله خلیفه عباسی در ویرانی دنیای اسلام و حمله مغولان به ایران
- عیاری و فتوت در دوره عباسیان و رویکرد عباسیان به عیاران و فتیان
- تحقیق درباره دانشمندی چون ابن‌سینا، فارابی، غزالی، خواجه نصیر و ...

*- باتوجه به ارائه مطالب ایران مربوط به عصر عباسی در درس «تاریخ تحولات ایران بعد از اسلام تا حمله مغول» از تکرار آن‌ها در این درس خودداری شود.

نام درس: جامعه‌شناسی تغییر و توسعه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: نظریه‌های جامعه‌شناسی

ساعت تدریس: ۳۲ ساعت در طول یک ترم (۲ ساعت در هفته)

اهداف:

- آگاهی از تغییرات و تحولات اجتماعی و علل این تحولات
- آگاهی از مکاتب توسعه و شرایط و ویژگی‌های آن
- درک نظریه‌های مربوط به موانع اجتماعی و فرهنگی توسعه

سرفصل‌های درس:

فصل ۱- مفاهیم کلی

- تغییر اجتماعی

- تحول اجتماعی

- کنش تاریخی فرایند اجتماعی

- شرایط و کارگزاران تغییر

فصل ۲- عوامل و شرایط تغییر اجتماعی

- عامل جمعیتی

- عامل تکنیک

- زیربنای اقتصادی

- ارزش‌های فرهنگی

- ایدئولوژی‌ها

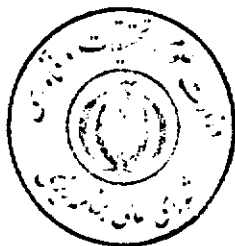
- تضادها و تناقضات

فصل ۳- کارگزاران تغییر اجتماعی

- نخبگان

- جنبش‌های اجتماعی

- گروه‌های فشار

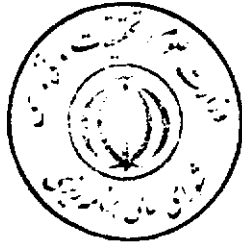
- انگیزه و نیاز به موفقیت

فصل ۴- مکاتب توسعه

الف: مکتب نوسازی

ب: مکتب وابستگی

ج: مکتب نظام جهانی

فصل ۵- نظریه‌های مربوط به موانع اجتماعی و فرهنگی توسعه

- نظریه فوستر در باب «تصور خیر محدود» به مثابه مانع فرهنگی.

- نظریه راجرز در باب جزوه فرهنگ جوامع دهقانی به مثابه مانع توسعه.

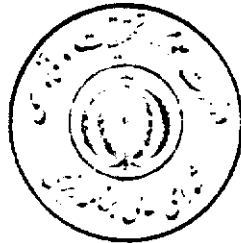
فصل ۶- نظریه‌های مربوط به شرایط ساختن و عوامل اجتماعی و فرهنگی توسعه

- ارزش‌های مذهبی و عقل‌گرایی به مثابه عوامل توسعه (نظریه ماکس وبر)

- زهد و تفکر کالونی و تأثیر آن بر رشد سرمایه‌داری.

- کاربرد نظریه وبر در مورد کشورهای جهان سوم.

فصل ۷- توسعه و آموزش و پرورش

نام درس: جغرافیای شهری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۴ ساعت

پیش‌نیاز: مبانی جغرافیای انسانی

هدف: آشنایی با شهر و شهرنشینی، نظریه‌های شهری، مفاهیم شهری، مورفولوژی شهرها، ساخت شهرها، نقش و کار شهری

و شهرهای ایران

فصل اول: کلیات

تعریف شهر و شهرنشینی، شهرگرایی و پراکندگی و رشد شهرها در جهان امروز - جغرافیا و مسائل شهری - نظریه‌های

عمده‌ی جغرافیای شهری و ملاک‌های شناخت شهر و روستا.

فصل دوم: مفاهیم شهری

مفهوم مادرشهر، مگالوپلیس، شهرگرایی، بخش مرکزی شهر، حومه شهر، ویژگی‌های شهری جهان سوم، بافت دوگانه،

بخش غیررسمی، مهاجرت‌های روستایی، شهری مسکن، زاغه‌نشینی و توسعه‌ی بی‌رویه شهرها.

فصل سوم: مورفولوژی شهرها

بررسی نظریه‌های مربوط به پیدایش شهرها، مازاد اقتصادی، هیدرولیک... شهرهای باستانی، شهر در دوره‌ی قرون وسطی،

شهرهای استعماری، شهر در دوران صنعتی و فراصنعتی.

فصل چهارم: ساخت شهرها

مدل‌های ساخت اکولوژیکی شهرها (ارنست برگن، هومر مویت، اولمن، چانی هاریس...)

فصل پنجم: نقش و کار شهری

نقش مذهبی، درمانی، صنعتی، تجاری، دانشگاهی، هنری و... شهرها

فصل ششم: شهرهای ایران

- ویژگی‌های شهرهای اسلامی

- مشخصات عمومی شهرهای ایران

- پراکندگی شهرهای ایران

- نقش آب، راه، مذهب، مورفولوژی و بافت شهرهای ایران

- شبکه شهری در ایران و علل گسیختگی شبکه‌ی شهری در ایران

- علل به‌وجود آمدن شهرهای جدید

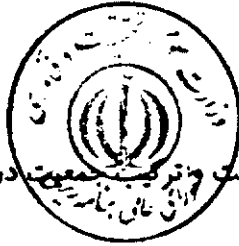
نام درس: جغرافیای جمعیت (مبانی و ایران)

تعداد واحد: ۲ نظری

تعداد ساعت: ۳۴ ساعت

پیش‌نیاز: مبانی جغرافیای انسانی

هدف: آشنایی با جغرافیای جمعیت و عوامل مؤثر در پراکندگی جمعیت و ترکیب جمعیت در جهان و ایران.

سرفصل درس:

- جغرافیای جمعیت و جمعیت‌شناسی

- پراکندگی جمعیت در جهان و ایران

- نقش عوامل فرهنگی، طبیعی، اقتصادی و اجتماعی در شاخص‌های جمعیتی

(اثر آب و هوا- خاک- عوامل زیستی- منابع معدنی- تکنولوژی در پراکندگی جمعیت- رابطه پراکندگی جمعیت با

کاربری زمین)

- اندازه‌گیری تراکم و پراکندگی جمعیت (تراکم نسبی- اقتصادی- مسکونی و...)

- توزیع جمعیت برحسب شهرنشینی و روستائینشی در جهان و ایران

- توزیع جمعیت برحسب جنس و سن و وضع زناشویی در جهان و ایران

- میزان موالید و باروری در جهان و ایران، آثار ناشی از رشد بی‌رویه جمعیت

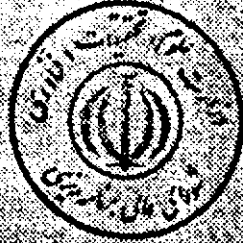
- میزان مرگ و میر و امید به زندگی در جهان و ایران

- مهاجرت‌های داخلی و خارجی در جهان و ایران

- وضع سواد و تحصیلات در جهان و ایران

*- مدرسان محترم می‌توانند از ۲۰ نمره اختصاص یافته به این درس، ۵ نمره را برای فعالیت‌های عملی دانشجو معلمان

در مورد سرفصل‌ها در نظر بگیرند.

فهرست منابع

دروس دوره‌ی کارشناسی ناپیوسته

(رشته آموزش مطالعات اجتماعی)

نام درس: جغرافیای جمعیت

منابع اصلی:

مبانی جغرافیای جمعیت، دکتر مسعود مهدوی، انتشارات دانشگاه پیام نور

نام درس: نقشه‌خوانی و کاربرد آن در جغرافیا

منبع اصلی:

- نقشه و نقشه‌خوانی در جغرافیا، جمشید جوادی‌عیوضی، انتشارات دانشگاه پیام‌نور، ۱۳۷۲

منابع فرعی:

۱- نقشه‌خوانی، عباس جعفری، انتشارات گیتاشناسی، ۱۳۶۳

۲- مهارت‌های جغرافیایی، محمود معافی و حسن وحدانی‌تبار، انتشارات مدرسه، ۱۳۷۴

۳- نقشه‌خوانی در جغرافیا، محمود مهدی‌نژاد، چاپخانه مشتاقی، ۱۳۶۸

نام درس: زمین در فضا

منابع اصلی:

۱- زمین، عباس جعفری، انتشارات گیتاشناسی، ۱۳۶۳

۲- زمین در فضا، ابراهیم امین‌سبحانی، نشر آفتاب، ۱۳۶۳

منابع فرعی:

۱- شناخت مقدماتی ستارگان، توفیق حیدرزاده، انتشارات گیتاشناسی، ۱۳۶۰

۲- جغرافیای ریاضی، محمود حریریان، انتشارات پیام‌نور، ۱۳۷۱

نام درس: جغرافیای ناحیه‌ای ایران

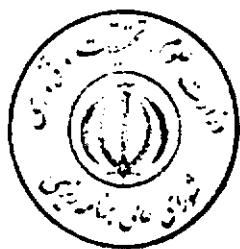
منابع اصلی:

- توان‌های محیطی ایران، محمدتقی رهنمایی، انتشارات سازمان مسکن و شهرسازی، ۱۳۷۲

- مبانی یک کشورشناسی، اکارت اهلرز، ناشر: مؤسسه سبحان، ۱۳۶۹

منابع فرعی:

۱- جغرافیای انسانی ایران، منصور بدریفر، انتشارات دانشگاه پیام‌نور

۲- جغرافیای اقتصادی ایران (۱)، عبد-رضا فرجی، انتشارات پیام نور، ۱۳۱۴

۳- جغرافیای اقتصادی ایران (۲)، حسین آسایش، انتشارات پیام نور، ۱۳۷۴

۴- جغرافیای مفصل ایران، ربیع بدیعی، نشر اقبال، ۱۳۶۳

نام درس: مبانی جغرافیای طبیعی

منابع اصلی

۱- مبانی آب و هواشناسی، دکتر بهلول علیجانی، انتشارات سمت، ۱۳۷۱

۲- ژئومورفولوژی دینامیک، دکتر فرج‌اله محمودی، انتشارات دانشگاه پیام نور، ۱۳۷۴

۳- ژئومورفولوژی ساختمانی، دکتر فرج‌اله محمودی، انتشارات دانشگاه پیام نور، ۱۳۷۴

منابع فرعی

۱- اکولوژی عمومی، اصغر نیشابوری، انتشارات ذوقی تبریز

۲- مبانی اقلیم‌شناسی، دکتر پریدخت فشارکی، نشر قطره، ۱۳۷۴

۳- جغرافیای زیستی، دکتر شهریار خالدی، نشر قومس، ۱۳۷۳

۴- جغرافیای خاکها، دکتر پرویز کردوانی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۶۴

نام درس: مبانی جغرافیای انسانی

منابع اصلی

۱- زمینه‌های غالب در جغرافیای انسانی، فاطمه بهفروز، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۴ (فصلهای ۱، ۳، ۴، ۵، ۶)

۲- جغرافیای انسانی (جلداول و دوم)، ماکس درتو، مترجم سیروس سهامی، نشر ایران، ۱۳۷۱

منابع فرعی

۱- مبانی جغرافیای انسانی، دکتر جواد صفی‌نژاد، انتشارات دانشگاه تهران

۲- مبانی جغرافیای جمعیت، دکتر مسعود مهدوی، دانشگاه پیام نور

۳- اصول و مبانی جغرافیای سیاسی، دکتر دره میرحیدر، انتشارات سمت

۴- جغرافیای کوچ‌نشینی، دکتر سیدرحیم مشیری، دانشگاه پیام نور، ۱۳۷۱

۵- جغرافیای شهری، دکتر حسین شکویی، دانشگاه پیام نور

نام درس: مسائل و مشکلات جغرافیایی عصر ما

منابع اصلی

- ۱- آموزش بین‌المللی محیط‌زیست، ترجمه فیروزه برومند، کمیسیون ملی یونسکو در ایران، ۱۳۷۰
- ۲- انسان، جامعه و محیط‌زیست، ترجمه دکتر صلاح‌الدین محلاتی، انتشارات دانشگاه شهیدبهبشتی، ۱۳۷۲

منابع فرعی

- ۱- مبانی محیط‌زیست، دکتر عبدالحسین وهابزاده، ۱۳۷۴
- ۲- جغرافیا، ترکیبی نو (جلد ۱ و ۲)، ترجمه دکتر شاپور گودرزی‌نژاد، انتشارات سمت، ۱۳۷۳ و ۱۳۷۴
- ۳- مجلات مختلف پیام یونسکو،
- ۴- محیط زیست، کامبیز بهرام‌سلطانی، دوره کاردانی تربیت‌معلم، وزارت آموزش و پرورش

نام درس: فلسفه‌ی جغرافیا و جغرافیای کاربردی

منبع اصلی:

- رشد اندیشه‌های نو در فلسفه جغرافیا، دکتر شکویی، نشر گیتاشناسی، ۱۳۷۵

منبع فرعی:

- جغرافیا ترکیبی نو (جلد ۱ و ۲)، بیترهاگت، ترجمه دکتر شاهپور گودرزی‌نژاد، ناشر سمت، ۷۳ و ۷۴

نام درس: تاریخ تمدن و فرهنگ ایران باستان

منابع اصلی:

یکی از سه کتاب زیر:

- ۱- تاریخ مردم ایران قبل از اسلام، عبدالحسین زرین‌کوب، انتشارات امیرکبیر، چاپ‌های مکرر.
- ۲- ایران از آغاز تا اسلام، رومن گیرشمن، ترجمه محمد معین، انتشارات علمی و فرهنگی، چاپ‌های مکرر.
- ۳- ایران باستان، ویسهوفر، ترجمه منوچهر ناقدفر

منابع فرعی:

- ۱- ایران در زمان ساسانیان، آرتو کریستن سن، ترجمه غلامرضا رشید یاسمی، ابن‌سینا، تهران، ۱۳۲۸.
- ۲- ایران از آغاز تا اسلام، رومن گیرشمن، ترجمه محمد معین، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران، ۱۳۳۶.
- ۳- پادشاهی هخامنشیان، امستد، ترجمه دکتر مقدم، تهران، ابن‌سینا، ۱۳۳۲

- ۴- تاریخ ماد، دیاکونوف، ترجمه کریم کشاورز، تهران، پیام، ۱۳۵۴
- ۵- هخامنشیان، مرتضی احتشام، تهران، انتشارات حبیبی، ۱۳۵۵
- ۶- تاریخ هرودوت، هرودوت، ترجمه دکتر هادی هدایتی، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۳۸
- ۷- تاریخ عیلام، یوسف مجیدزاده، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۶
- ۸- تاریخ ایران باستان، پیرنیا، تهران، ابن سینا، ۱۳۲۴
- ۹- تاریخ ایران کمبریج (جلد سوم در دو مجلد)، ترجمه حسن انوشه، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۷۵-۷۷
- ۱۰- میراث باستانی ایران، ریچارد فرای، ترجمه مسعود رجب‌نیا، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۲۴
- ۱۱- امپراطوری هخامنشیان، پی‌یر بریان، ۲ جلد، ترجمه مهدی سمسار، انتشارات علمی، ۱۳۷۸

نام درس: تاریخ تحولات ایران از حمله‌ی مغول تا تشکیل دولت صفوی

منبع اصلی:

- ۱- برای تاریخ سیاسی این دوره از کتاب «روزگاران ایران» تألیف دکتر عبدالحسین زرین‌کوب، انتشارات علمی، ۱۳۷۷
- ۲- برای تاریخ تمدنی و فرهنگی از کتاب «دین و دولت در ایران عهد مغول» تألیف دکتر شیرین بیانی، جلد ۲ و ۱، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۷ و ۱۳۷۱

منابع فرعی:

- ۱- مسائل عصر ایلخانان، منوچهر مرتضوی، تهران، آگاه، ۱۳۷۰
- ۲- تاریخ ایران کمبریج، جی.آ. بویل (گردآورنده)، ترجمه حسن انوشه، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۵
- ۳- دین و دولت در ایران عصر مغول، شیرین بیانی، ۳ جلد، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۷، ۱۳۷۱ و ۱۳۷۵
- ۴- تشکیل دولت ملی در ایران، والتر هنتس، کیکاوس جهان‌داری، تهران، خوارزمی، ۱۳۶۱
- ۵- روزگاران ایران (جلد دوم)، عبدالحسین زرین‌کوب، انتشارات علمی، ۱۳۷۶
- ۶- تاریخ آل مظفر، حسینقلی ستوده
- ۷- تاریخ آل جلایر، شیرین بیانی
- ۸- تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران از مرگ تیمور تا مرگ شاه‌عباس، ابوالقاسم طاهری، تهران، حبیبی، ۱۳۵۴
- ۹- امپراتوری صحرانوردان، رند گروسه، ترجمه عبدالحسین میکده، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۳
- ۱۰- ترکستان‌نامه، و.و. بارتولد، ترجمه کریم کشاورز، تهران، بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۵۲
- ۱۱- آق قویونلوها، فاروق سومر، ترجمه وهاب ولی، تهران، مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۶۹

۱۲- عروج و خروج سربداران، ج۱ - مسون اسمیت، ترجمه یعقوب آژند، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۶۱

۱۳- برآمدن و فرمانروایی تیمور، بثاتریس فورنرمنز، ترجمه منصور صفت گل، مؤسسه خدمات فرهنگی رسا، ۱۳۷۷

نام درس: تاریخ تحولات ایران از صفویه تا انقلاب اسلامی

منبع اصلی:

یکی از دو مورد زیر:

الف- تاریخ تحولات اجتماعی ایران (از صفویه تا انقلاب اسلامی)، جان فوران، ترجمه احمد تدین، مؤسسه خدمات فرهنگی

رسا، ۱۳۷۷

ب- فصل‌های منطبق با سرفصل‌ها از سه کتاب زیر:

۱- ایران عصر صفوی، راجر سیوری، ترجمه احمد صبا (کامبیز عزیزی)، کتاب تهران، ۱۳۶۳

۲- ایران در دوره سلطنت قاجار، علی اصغر شمیم، انتشارات ابن سینا، ۱۳۲۲

۳- ایران بین دو انقلاب، پرواند آبراهامیان، ترجمه احمد گل محمدی و محمدابراهیم فتاحی (یا ترجمه دیگر)، نشر نی،

۱۳۷۷ (برای دوره پهلوی)

منابع فرعی:

۱- ایران عصر صفوی، راجر سیوری، ترجمه احمد صبا، تهران، کتاب تهران، ۱۳۶۳

۲- تاریخ مختصر ایران در دوره‌های افشاریه و زندیه، رضا شعبانی، ۱۳۷۸

۳- تاریخ معاصر ایران، سه جلد، پیتراوری، ترجمه محمد ربیع مهرآبادی، مؤسسه انتشارات اعطایی، ۱۳۶۹

۴- تاریخ زندیه، هادی هدایتی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۳۲

۵- جستارهایی از تاریخ اجتماعی ایران در عصر قاجار، ویلم فلور، ترجمه ابوالقاسم سری، ۲ جلد، انتشارات نوس، ۱۳۶۶

۶- تاریخ سیاسی معاصر ایران، جلال‌الدین مدنی، ۲ جلد، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۶۱ و ۱۳۶۲

۷- تاریخ مشروطه ایران، احمد کسروی، انتشارات امیرکبیر، چاپ مکرر

۸- تاریخ روابط خارجی ایران، عبدالرضا هوشنگ مهدوی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۳

۹- تاریخ اقتصادی ایران (عصر قاجار: ۱۳۳۲ - ۱۲۱۵ ه. ق.)، چارلز عیسوی، ترجمه: یعقوب آژند، نشر گستره، ۱۳۶۲

۱۰- ایران و جهان، جلد ۲ و ۳ ... عبدالحسین نوایی،

۱۱- تذکره الملوک با تعلیقات مینورسکی به کوشش سیدمحمد امیر سیاقی، ترجمه: مسعود رجب‌نیا، امیرکبیر، ۱۳۶۸

۱۲- رسائل مشروطیت، انتشارات کویر، ۱۳۷۴ غلامحسین زرگری‌نژاد

نام درس: تاریخ تمدن‌های جهان باستان

منابع اصلی:

۱- تاریخ تمدن از کهن‌ترین روزگار تا سده ما، هنری. اس. لوکاس، ترجمه عبدالحسین آذرنگ، جلد اول، انتشارات کیهان،

۱۳۶۶

منابع فرعی:

۱- تاریخ عمومی عالم، آلبرماله، ژول ازاک، جلد اول، تاریخ قبل شرق و یونان، ترجمه عبدالحسین هزیر و جلد دوم: تاریخ

روم، ترجمه غلامحسین زیرک‌زاده

۲- تاریخ تمدن، ویل دورانت، جلد ۱، مشرق زمین گاهواره تمدن، جلد ۲، یونان باستان، جلد ۳، قیصر و مسیح، گروه

مترجمین، انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، چاپ سوم، تهران ۱۳۷۰

۳- کلیات تاریخ عمومی، حسینعلی ممتحن، جلد اول: ملل قدیم مشرق و یونان و روم، انتشارات دانشگاه شهید بهشتی

۴- انحطاط و سقوط امپراتوری روم، ادوارد گیبون، ترجمه فرنگیس شادمان، ۳ جلد، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران،

۱۳۲۸

۵- سیر جوامع بشری، گرهارد لسنکی، جین لشنکی، ترجمه ناصر موفقیان، سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی،

۱۳۶۹

نام درس: تاریخ تحولات عمده‌ی اروپا و جهان در قرون وسطی و قرون جدید

منابع اصلی:

۱- تاریخ تمدن، از کهن‌ترین روزگار تا سده ما، هنری. اس. لوکاس، ترجمه عبدالحسین آذرنگ، انتشارات کیهان، جلد اول،

۱۳۶۶ (برای قرون وسطی)

۲- تاریخ جهان نو، رابرت روزول پالمر، ترجمه ابوالقاسم طاهری، جلد اول، انتشارات فرانکلین، ۱۳۲۹ (برای قرون جدید)

منابع فرعی:

۱- تاریخ عمومی عالم، جلد سوم: تاریخ قرون وسطی، ترجمه عبدالحسین هزیر

۲- تاریخ تمدن، جلد چهارم تا هشتم، انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۷۰

۳- تاریخ عمومی قرون وسطی، ۳ جلد، انتشارات اشرفی، ۱۳۲۵

۴- تاریخ قرون وسطی، کاسمینسکی، یوگنی آلکسویچ، ترجمه صادق انصاری و باقر مؤمنی، نشر اندیشه، ۱۳۲۲

۵- تاریخ فرهنگ چین، فیتز جرالده، ترجمه اسماعیل دولتشاهی، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۷

۶- سیر جوامع بشری، گرامرد لانسکی، جین لانسکی، ترجمه ناصر موفقیان، سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی.

۱۳۶۹

۷- تاریخ امریکا از پیدایش تا جنگ جهانی دوم، آندره موروان، ترجمه نجفعلی معزی، انتشارات اقبال، ۱۳۶۰

۸- قرون عثمانی، لرد کین راس، ترجمه پروانه ستاری، انتشارات کهکشان، ۱۳۷۳

۹- تاریخ نوین هند، کوتوفسکی، بونگاردلویین، ترجمه پرویز علوی، نشر بین‌الملل، ۱۳۶۱

نام درس: تاریخ تحولات عمده‌ی اروپا و جهان در قرون معاصر

منبع اصلی:

گزینده مطالب از منابع ذیل مرتبط با سرفصل‌ها

۱- تاریخ جهان نو، رابرت ززون پالمر، ترجمه ابوالقاسم طاهری، جلد اول و دوم، انتشارات فراتکلین، ۱۳۲۹

منابع فرعی:

۱- تاریخ ژاپن از آغاز تا معاصر، هاشم رجب‌زاده، ناشر مؤلف پاپیروس، ۱۳۶۷

۲- بحران‌های قرن بیستم، پیر رونون، ۲ جلد، ترجمه احمد میرفندرسکی، انتشارات دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۵۷

۳- تاریخ گمدن، ویل دورانت، جلد‌های ۹، ۱۰ و ۱۱، گروه مترجمین، انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، تهران، ۱۳۷۰-۷۴

۴- انقلاب کبیر فرانسه، آلبرماله و زول ایزاک، ترجمه رشید یاسمی، تهران، ۱۳۵۷

۵- عظمت و انحطاط اروپا، ای. جی. بی. تیلر، ترجمه هرمز عبداللهی، انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۷۰

نام درس: نظریه‌های جامعه‌شناسی

منابع اصلی:

۱- نظریه‌های جامعه‌شناسی در دوران معاصر، تألیف جورج رتیزر، ترجمه محسن ثلاثی

۲- درآمدی به جامعه‌شناسی اسلامی (۱) تاریخچه جامعه‌شناسی، دفتر همکاری حوزه و دانشگاه (سمت)

منابع فرعی:

۱- نظریات بنیادی جامعه‌شناسی کوزر و روزبرگ، ترجمه فرهنگ و ارشاد نشر بیان، چاپ اول، ۷۸.

۲- بنیادهای نظریه اجتماعی، جیمز کلن

- ۳- مراحل اساسی اندیشه، ریمون آرون، پرهام، انتشارات آموزش و انقلاب اسلامی.
- ۴- زندگی و اندیشه بزرگان جامعه‌شناسی، لوئین کوزر، ترجمه تلاش، انتشارات علمی.
- ۵- از پارسنز تا هابرماس، پاین کراپ، انتشارات آگاه
- ۶- تفکر نظری در جامعه‌شناسی، اسکیدمور، مترجم حاضری و دیگران، آستان قدس رضوی
- ۷- جامعه‌شناسی، آنتونی گیدنز، ترجمه صبوری، نشر نی.
- ۸- جامعه‌شناسی آبراهام، ترجمه پویان، ۲ جلدی
- ۹- مبانی جامعه‌شناسی، زرژ گوریچ، ترجمه باقر پرهام، امیرکبیر.
- ۱۰- تاریخ اندیشه اجتماعی، بارنز و بکر، ترجمه جواد یوسفیان، امیرکبیر.
- ۱۱- خاستگاه جامعه‌شناسی، ترجمه یوسف کریمی.

نام درس: روان‌شناسی اجتماعی

منابع اصلی:

- ۱- روان‌شناسی اجتماعی، البوت ارسون، ترجمه دکتر شکرکن
- ۲- روان‌شناسی اجتماعی، تألیف دکتر یوسف کریمی، نشر ارسباران

منابع فرعی:

- ۱- روان‌شناسی اجتماعی، استونزل، دانشگاه تهران
- ۲- روان‌شناسی اجتماعی، اتوکلاین برگ، دکتر علی محمد کاردان، نشر اندیشه
- ۳- روان‌شناسی اجتماعی آموزش و پرورش، جی-دبلیوگنزلز، ترجمه یوسف کریمی، نشر ویرایش

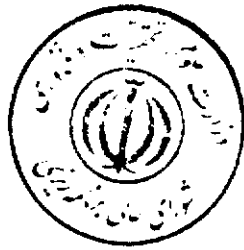
نام درس: اصول علم سیاست

منابع اصلی:

- ۱- مبانی سیاست، تألیف عبدالحمید ابوالجد، انتشارات توس
- ۲- جامعه‌شناسی سیاسی، موريس دورژه، ترجمه قاضی

منابع فرعی:

- ۱- سازمان‌های بین‌المللی، دکتر علی اصغر کاظمی، ققنوس
- ۲- روش‌ها و بینش‌ها در علم سیاست، دکتر علی اصغر کاظمی، ققنوس

۳- جامعه‌شناسی سیاسی، حسین بشریه

۴- جامعه‌شناسی سیاسی، باتامور

نام درس: جامعه‌شناسی فرهنگ

منابع اصلی:

۱- تحولات فرهنگی در ایران، فصل ۳ و ۱

۲- جوامع سنتی و تغییرات فنی، فصل ۴ - ۵

۳- فرهنگ و رفتار اجتماعی، فصل ۱

منابع فرعی:

۱- بحران جامعه مدرن، دکتر سیدعلی اصغر کاظمی

۲- زمینه فرهنگ‌شناسی، روح... امینی

۳- اکثر کتاب‌های میانی جامعه‌شناسی آمده است.

نام درس: جامعه‌شناسی ارتباط جمعی

منابع اصلی:

۱- جامعه‌شناسی ارتباطات، دکتر باقر ساروخانی، دانشگاه تهران

۲- ارتباط‌شناسی، ژان کازنو، ترجمه دکتر محسنی و ساروخانی

۳- وسایل ارتباط جمعی، دکتر معتمدنژاد

منابع فرعی:

۱- بزرگ راه‌های اطلاعاتی در آینده ارتباطات، نشریه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

۲- جریان بین‌المللی اطلاعات، گزارش و تحلیل جهانی، ترجمه یونس شکرخواه

۳- یک جهان و چند صدا، انتشارات سروش.

نام درس: جامعه‌شناسی خانواده

منابع اصلی:

۱- مقدمه‌ای بر جامعه‌شناسی خانواده، تألیف دکتر باقر ساروخانی

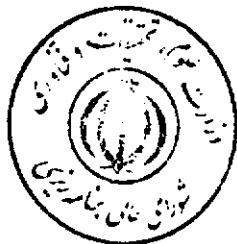
۲- جامعه‌شناسی خانواده، تألیف نهمت... تقوی، پیام نور

۳- کارکردهای خانواده، تألیف هسلا اعزازی

منابع فرعی:

۱- جامعه‌شناسی تاریخی خانواده، مارتین سگالین، ترجمه الیاسی، نشر مرکز

۲- خانواده به منزله ساختاری در مقابل خانواده، تألیف روزن باروم، ترجمه دکتر مهدوی، مرکز نشر دانشگاهی.

حوزه‌ی مهارت‌های تدریس

نام درس: آموزش مطالعات اجتماعی

منابع اصلی:

۱- ارائه‌ی چارچوب نظری درخصوص سازمان‌دهی محتوای برنامه‌ی درسی با تأکید بر برنامه‌ی درس مطالعات اجتماعی،

انتشارات قو.

منابع فرعی:

۱- رشد آموزش ابتدایی شماره‌های ۱ الی ۸ سال اول، مهر ۱۳۷۶ تا اردیبهشت ۱۳۷۷.

۲- آموزش درس مطالعات اجتماعی، نوشته بردیز انصاری‌راد و دیگران، قم، انتشارات صحفی.

حوزه دروس انتخابی

نام درس: جامعه‌شناسی تغییر و توسعه

منابع اصلی:

۱- تغییرات اجتماعی، گی‌روشه، ترجمه دکتر منصور وثوقی، نشر نی

۲- تغییر اجتماعی و توسعه، آلون.ی.سو، ترجمه محمود جیبی مظاهری، پژوهشکده مطالعات و اجرا

۳- جامعه‌شناسی توسعه، دکتر مصطفی ازکیا

۴- جامعه‌شناسی توسعه، دکتر رجب‌زاده، سلمان

۵- جامعه‌شناسی سیاسی، موريس دورژه، ترجمه قاضی

منابع فرعی:

۱- مقدمه‌ای بر جامعه‌شناسی توسعه روستایی، دکتر ازکیا

۲- جامعه‌شناسی توسعه و توسعه نیافتگی روستایی، دکتر ازکیا

۳- نظریه‌های توسعه نیاننگی. غروی

۴- کتاب توسعه (مجموعه نظرها) در ۶ جلد، توسط نویسندگان و صاحبان نظران، نشر توسعه

نام درس: تاریخ تحولات جهان اسلام در دوره‌ی عباسیان

منبع اصلی:

- تاریخ اسلام کمبریج، ترجمه احمد آرام، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۷۷ (فصل‌های مربوط به سرفصل‌ها)

منابع فرعی:

۱- دولت و حکومت در اسلام، آن.کی.اس. لمبتون، ترجمه و تحقیق سیدعباس صالحی و محمدمهدی فقیهی، موسسه

چاپ و نشر عروج، ۱۳۷۴

۲- تاریخ تمدن اسلام، جرجی زیدان، ترجمه علی جواهرکلام، تهران، امیرکبیر، ۱۳۲۵

۳- تمدن اسلامی در قرن چهارم هجری، آدام متز، ترجمه علیرضا ذکاوتی قراگوزلو

۴- اطلس تاریخی اسلام، صادق آینه‌وند، انتشارات مدرسی، ۱۳۷۸

۵- اسلام در غرب، نورالدین آل‌علی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۰

۶- تاریخ سیاسی اسلام ۴ جلد، حسن ابراهیم حسن، ترجمه ابوالقاسم پاینده، تهران، ۱۳۳۸ و بعد

۷- اطلس تاریخ اسلامی، هاری وهازارد، ترجمه محمود عرفان، تهران، ابن‌سینا، ۱۳۳۷

نام درس: جغرافیای شهری

منابع اصلی:

۱- جغرافیای شهری، دکتر حسین شکوهی، انتشارات پیام‌نور.

۲- جغرافیا و شهرنشینی، دکتر پدا...وید، انتشارات دانشگاه تبریز.

۳- جغرافیای شهری ایران، دکتر اصغر نظریان، انتشارات پیام‌نور.

نام درس: جغرافیای مبانی و ایران

منابع اصلی:

- مبانی جغرافیای جمعیت، دکتر مسعود مهدوی، انتشارات دانشگاه پیام‌نور.

11+11 ✓